

İSTANBUL
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Ramazan Risalesi

**İSTANBUL
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ**

RAMAZAN RİSALESİ

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü Adına
MURAT MÜCAHİT YENTÜR

Genel Yayın Yönetmeni
Ayşe Nur MENEKŞE ÇALIKÇI

Proje Koordinatörü
Hülya AKAR ÜNAL

Yayın Komisyonu
**Atilla YAŞRİN
Çiğdem KEKLİK
Emel GÜMÜŞ
Emine SULAR
Filiz CENGİZ
Menekşe TUTUM
Seher YEKE
Şenol KORKMAZ
Zehra Merve BIYIKLI**

Grafik Tasarım
İsmail ÖZCAN

Kapak Görsel
Zeynep İlay ŞAHİN

Hukuk Danışmanı
Müzeyyen KARTI

ADRES
**Binbirdirek Mah. İmran Öktem Cad.
Eski Adliye Binası
Sultanahmet/Fatih-İSTANBUL**

BASKI
**Erkam Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.
İkitelli OSB Mah. Atatürk Blv.
Haseyad 1. Kısım No: 60/3C Çelik
Yenal İş Merkezi En Üst Kat 34490**

Matbaa Sertifika No: **51796**

Bu kitap **HAYAT YAYINLARI**
sponsorluğunda yayımlanmıştır.

Bu kitap İstanbul İl Millî Eğitim
Müdürlüğü uhdesinde yürütülen
Geleceğin Yazarları Projesi
kapsamında hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ / Murat Mücahit YENTÜR / İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü	4
Azranur Uraz / Ramazan Risalesi	17
Mehmet Ali Güney / Ramazan Ayı	18
Sibel Ela Avcı / Ramazan Gelecek	19
Cansu İpek Satılmaz / Mukaddes Sabır, Sessiz Şükür	20
Rugeş Güneş / Ramazan Heyecanı	23
Mehmet Zahit Duymaç / Ramazanda Çocuklar	24
Ömer Durak / Ramazan Merakı	27
Zeynep Ekim / İlk Gün	28
Yusuf Eymen İkizoğlu / Sandıktaki Sürpriz	30
Ayşe Ravza Patlar / Top Patladı	32
Zeynep Buğlem İşleyen / Ramazanda Paylaşmak	34
İsmail Küçük / İyilik Meşalesi	35
Mert Çalık / Perdeler Kapanınca	36
Nisanur Türkyılmaz / Eskimeyen	38
Zeynep Ünsal / Ramazan Geldi Hoş Geldi	40
Nisanur Kancan / Maneviyat	42
Ahmet Giçvan / 1 Değil 365 Olsun	44
Esila Nur Bozkurt / Onbir Ayın İncisi	46
Işıl Cesur / Ayların Sultanı	48
Pelinsu Çukacı / Bir Sofranın Etrafında	50
Leyla Zeynep Şahin / Sabır ve Şükür	51
Didar Asya Turan / Manevi Kanatlar	53
Zehra Akar / Rahmet ve Bereket	54
Mehmet Nejat Çınar / İftar Sofraları	55
Berra Tellioğlu / Aşk Anlarım	56
Zeynep Nur Mutlu / İnsanı İnsan Yapan	58
Hatice Sıla Yılmaz / Bir Hayattır Ramazan	59
Meryem Ekşi / Manevi Dalga	61
Hüseyin Topaloğlu / Bayram Sabahı	63

SUNUŞ

RAMAZAN, müminin ruhunu arındıran ve Allah'a yakınlaştıran rahmet ayıdır. Bu mübarek ay, Rabb'imizin kullarına bahşettiği büyük bir lütuftur. Oruçla sabrı öğrenir, infakla paylaşmayı pekiştirir, sahurda bereketi, iftarda şükrü hissederiz. Ramazan, sadece aç ve susuz kalmaktan ibaret değil; kalbin, dilin ve tüm bedeninin ibadet hâline büründüğü, kulun Rabbine en yakın olduğu zaman dilimlerinden biridir.

Bu kutlu zaman dilimi, asırlardır medeniyetimizde müstesna bir yere sahiptir. Osmanlı'dan günümüze iftar sofraları, sadaka taşları, teravih namazları, mukabele halkaları ve mahyalarla gönüllere işlenmiş bir irfan mirası olarak gelmiştir. Büyüklerimizin “Ramazan paylaşmaktır” düsturu, bu ayın ruhunu en güzel şekilde anlatır. Bir hurma ve bir bardak su ile açılan oruç, bize nimetin kıymetini hatırlatırken, komşuya uzanan bir tas çorba, kardeşliğimizi kuvvetlendirir.

Bu eser, Ramazan'ın rahmet ve mağfiret iklimini yansıtan, çocuklarımızın gönüllerinden süzölmüş metinlerden oluşmaktadır. Öğrencilerimizin güzel yüreklerinden çıkan cümleler, bu ayın bereketini bir kez daha hatırlatacak, gönüllerde güzel izler bırakacaktır. Oruç ibadetini sadece bir farz olarak değil, aynı zamanda ahlakın ve ruhun terbiyesi olarak görmek gerekir. Ramazan, nefsin dizginlenmesi, kulluğun idrak edilmesi ve Rabbimizin rızasına yaklaşma çabasıdır.

Bu güzel çalışmada emeği geçen öğrenci ve öğretmenlerimizle teşekkür ediyor, Ramazan ayının kalplerimizi arındırmasını niyaz ediyorum.

Ey oruç, rahmetinle ve bereketinle ruhumuzu, mağfiretinle bedenimizi kuşat; gönlümüzü sekinete erdir.

Sen ki sabrın terbiye ettiği ruhlara huzur, secdelere gözyaşı, dualara kanat olansın.

Hoş geldin, ya Şehr-i Ramazan!

Murat Mücahit YENTÜR
İstanbul İl Millî Eğitim Müdürü

Hoşgeldin Ramazan

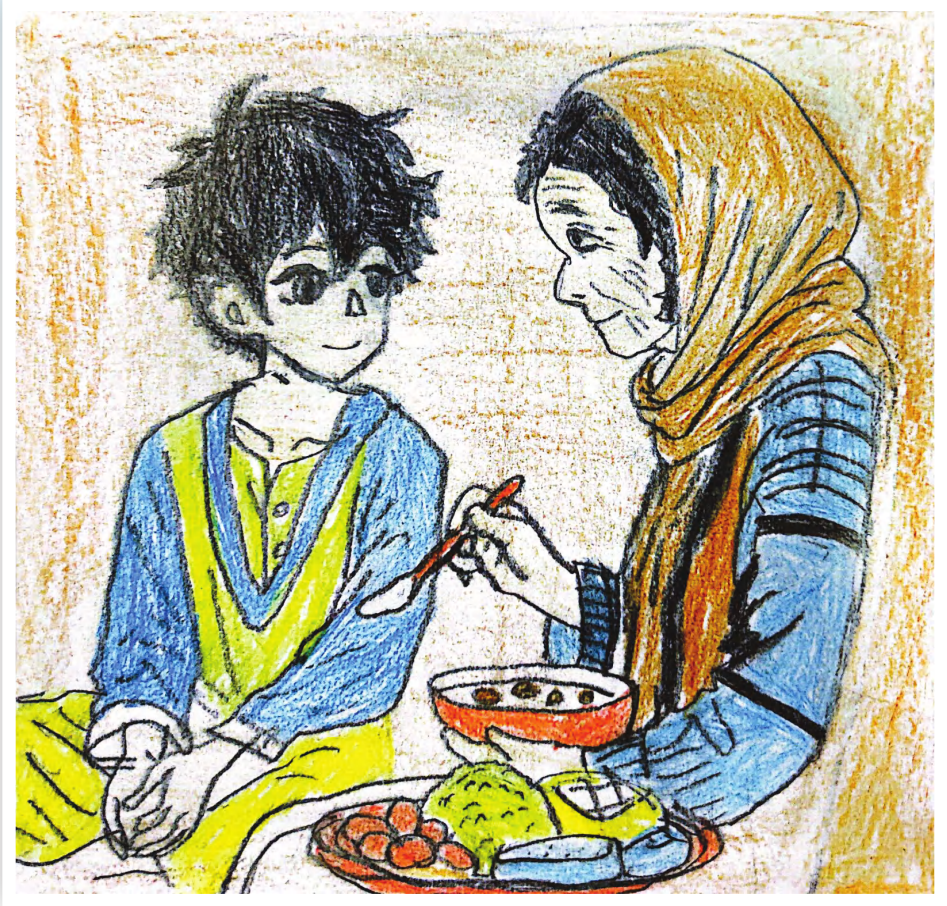
***Resimlerle
Ramazan***

İrmak Ulaç / Adile Mermerci Anadolu Lisesi / Zeytinburnu

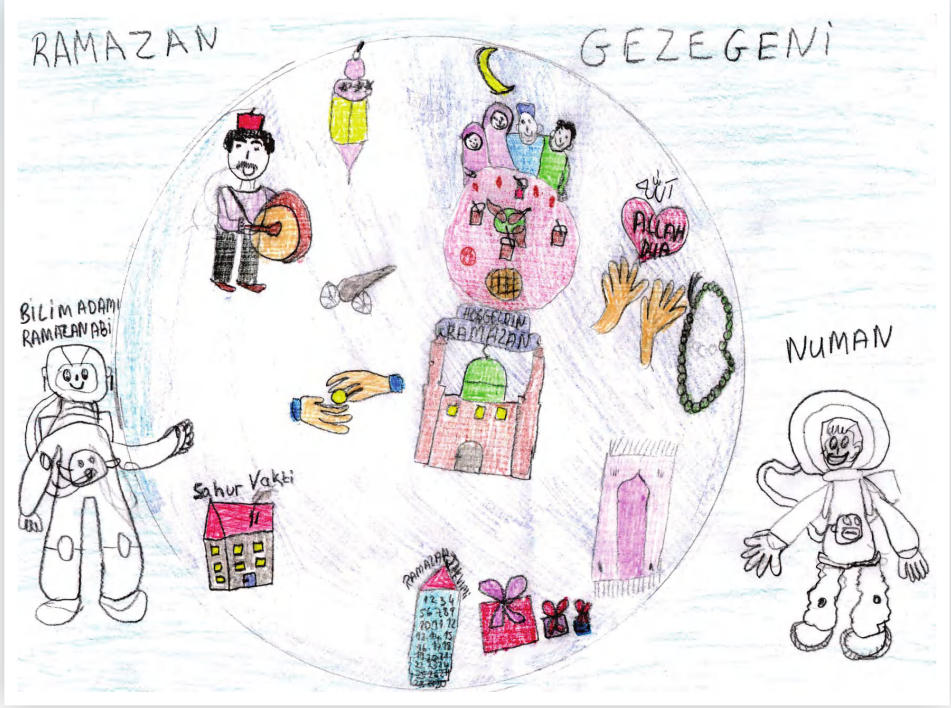
Asmin Dilbaz / Mediha Tansel Ortaokulu / Ümraniye

Jana Arbasheh / Hacı İslam Ülker Hacı Şakire Ülker İmam Hatip Ortaokulu / Eyüpsultan

Elanur Uzun / Beykoz 75. Yıl Cumhuriyet Ortaokulu

Muhammed Numan Kaya / Aliya İzzet Begoviç İlkokulu / Gaziosmanpaşa

Sümeyye Demirbaş / Güngören Gaziler İmam Hatip Ortaokulu / 8 E

Zeynep Yıldız / Silivri Yunus Emre İmam Hatip Ortaokulu 7A

Zümra Nur Duysak / Beykoz 75. Yıl Cumhuriyet Ortaokulu

***Risale
Yazıları***

Ramazan Risalesi

Yükselir minareden bir ezan sesi
Gönüllere huzur veren bir nişanesi
Her kalbe bir sevda bir hasret gelir
Ramazan gelir rahmetle gelir

Sahur vakti uyanır gönüller
Feyzini alır bir yudum su içenler
Duyulurken davulcunun tekerlemesi
Uzaktan hoş gelir davulun sesi

İftar vakti sofralar kurulur gönüllerle
Yaralar sarılır dualar kabul olur akşamın yelkeniyle
Bir yudum su bir dilim ekmek tatlı bir dirlik olur
Her yudumda şükür her lokmada şifa kalplerde derin bir huzur bulunur

Ramazan sadece oruçla değil gönülle de tutulur
Her gün bir anlam her gece bir başlangıç olur
Zaman geçer, sabırla beklenir her an
Ve her anı bir arınma, bir manevi zafer olan

Ramazan bir öğretmen, sabrı sevgiyi anlatan
Kalplere en güzel hisleri bırakan
Zengini fakiri dostu yabancıyı ayırmadan
Sofralarda mutlulukla buluşturan

Bir hilal bir yıldız bir kutlu zaman
Oruç bir niyet bir sabır bir iman
Zaman geçer ramazan biter
Bir yolculuk bu, içsel bir zafer inan.

Azra Nur Uraz

Tağrık Buğra Anadolu Lisesi / Pendik

Ramazan Ayı

Ramazan gelirken sevinç coşarken.
Gönüller huzurla dolup taşarken,
Mübarek ayda dualar yükselir,
Kalplerde sevgi ve iman pişerken.

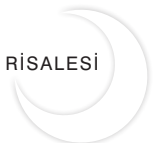
Sahur vaktiyle uyanır her hane,
Bereket yağarken gökten her yana.
Orucun hikmeti sabrı öğretir,
İnsanlık dersini verir insana.

İftar sofraları kardeşçe kurulur,
Paylaşmanın tadı kat kat yaşanır.
Gönüller birleşir, dostluk pekişir,
Her lokma sevgiyle ağızda durur.

Bu ayda kalplerde kinler silinir,
Küçük hatalar da affedilir.
Rahmetin kapısı açık her zaman,
Ramazan ruhlara huzur getirilir.

Mehmet Ali Güney

Ömer Çam Anadolu İmam Hatip Lisesi

Ramazana Gelecek

EVİMİZDE birkaç aydır bir hazırlık var. “Ramazan gelecek” dedi annem. Öncesinde Recep ve Şaban diye iki ayın adından bahsetmişti. Ramazan’a hazırlık diye gönderilmiş aylarmış. Ben daha önce ocak, şubat, mart aylarını duymuştum ama Recep, Şaban ve Ramazan’ı ilk defa duyuyorum.

Annem anlattı, ben sordukça. Bu küçük yaşta, ben bile hayran kaldım. “Ramazan’da gece kalkarız, hafif yiyecekler yer, gün içerisinde yemek yemeyiz.” dedi annem. Bir insan neden aç kalacağına sevinir ki diye düşünürken annem devam etti: “Bu açlığın adına ‘oruç’ diyoruz” dedi. “Aç olduğumuz süre içinde hem organlarımız dinlenir, hem de yemek bulamayan insanların halinden daha iyi anlarız.” dedi. “Hem, Ramazan ayında komşumuza, akrabalarımıza iftar verir, bağlarımızı sağlamlaştırırız.” dedi.

Annemin çocukluğunda Ramazan çok keyifliydim. “Biz şanslıydık” dedi. Hacivat ve Karagöz oyunları sergilenirmiş, iftar çadırları kurulur, genç yaşlı, zengin fakir hep bir sofrada toplanırlarmış. Gün boyu yemedikleri yemeğin, içmedikleri suyun şükürünü, ezanla birlikte daha iyi anlarılmış.

Ramazana ayında ayrı bir bereket olurmuş; tencerede yemek azalmazmış, artarmış. “Paylaşınca çoğalır.” dedikleri, bu olsa gerek.

Hayır yapmakta yarıştırlarmış, bir de sıcak pide kuyruğunda yarıştırlarmış. Pide kuyruğu, metrelerce uzarmış. “Ramazan pidesi” diye bir gerçek varmış. Ramazan Bayramı’nı tüm çocuklar çok severmiş, torbalarla da şeker toplarmış çocuklar.

Sibel Ela Avcı

Atatürk İlkokulu / Güngören

Mukaddes Sabır, Sessiz Şükür

RAMAZAN AYI, renkli sofraların bereketi, sahurda uyanmanın heyecanı ve bayram sabahının mesut anlarıyla daha küçücük yaşımda zihnimde şekilleniyordu. Günlerden cumaydı. Annemin mutfağından yayılan karşi konulamaz kokular, ezanla sofraya oturmanın heyecanı ve büyüklerimizin yüzlerindeki huzur... Her şeyin içinde bir anlam gizliydi. Hatta çok daha fazlası... Bunu o yıl tuttuğum ilk oruçla anlamaya başladım.

O gece, rüya ile gerçeğin iç içe geçtiği bir düşünce gördüm. Gökyüzünde süzülen güvercinlerle beraber uçuyordum. Aşağıda Ramazan'ın nurlu ışığıyla aydınlanan bir dünya vardı. Herkes paylaşmanın, yardımlaşmanın bereketini yaşıyordu. Birden ezan sesiyle uyandım ve bu huzurlu rüyanın etkisiyle yüzümde tatlı bir gülümseme belirdi.

Ramazan ayının son günüydü, annem mutfakta yemek hazırlarken, içeriye buram buram yayılan mis gibi kokular sabrımı zorluyordu. Ezan vaktine daha saatler vardı. Karnımın gurultusunu bastırmaya çalışarak pencereye yöneldim. Sokakta oynayan çocukları, hızla geçen arabaları izlemeye başladım. Dışarıda hayat akıyordu ama bugün benim için zaman farklı işliyordu. Oruçlu olmak sabırla beklemek demekti.

O sırada annem elinde bir tabak sarma ve bir sürahi limonatayla yanıma geldi ve bunları karşı komşumuz Aysel Teyze'ye götürmemi istedi. Kapı açıldığında yaşlı kadının yorgun ama huzurla gülümseyen yüzü bir anda içimi ısıtıverdi:

-Allah kabul etsin evladım! dedi. Onun şükreden yemyeşil gözlerinde komşuluğun içten mutluluğunu gördüm. İçim tarif edilemez bir huzurla doldu. O an paylaşmanın sadece sofrada değil, kalpte de bir yeri olduğunu anladım.

Akşam ezanını beklerken içim içime sığmıyordu. Annem sofrayı kurarken, dedemle babam haberleri izliyordu. Dünyanın dört bir yanında açlık çeken insanlar, savaşın gölgesinde iftar yapmaya çalışan aileler... Karnım

acıktığıında az sabretmekte bile zorlandığım için kendimi suçlu gibi hissettim. Dedem içini çekti:

-Ramazan sadece bizim için değil tüm İslâm âlemi için bereket demektir. Paylaşmak en büyük ibadettir, dedi.

Tam o sırada kapı çaldı. Babam kapıyı açtığıında karşımızda yorgun bir kadın ve annesinin elin sıkı sıkı tutan küçük bir kız çocuğu duruyordu. Biraz dikkatlice bakınca Fatoş teyze ve minik kızını hemen tanıdım. Aşağı mahallede yıkık dökük bir evde oturuyorlardı. Zor durumda kaldıkları her hallerinden belliydi. Dedem hiç tereddüt etmeden onları içeri buyur etti. Annem hızla mutfığa yönelerek sofraya iki tabak daha ekledi. Minik kızın gözleri sofradaki yemeklere kaydı. Babam sessizce bir zarf çıkartarak Fatma teyzeye uzattı ve mutlulukla gülümsedi:

-Bu gece bizim misafirimizsiniz. Ramazan paylaşmak demektir.

Genç kadın gözyaşlarını tutamayarak teşekkür etti.

Kendi soframız gözümde daha farklı bir anlam kazandı o akşam. Anladım ki oruç sadece yemekten uzak durmak değilmiş; sabrı öğrenmek, şükretmeyi bilmek ve zor durumda olanları anlamak, onlara yardım etmekmiş. Sadece bedenimizi değil kalbimizi de arındırmakmış, oruç tutmak. O gün iftar vakti geldiğinde, suyu elime aldım. Bismillah, diyerek içtim ve gözlerimi kapattım. Açlığa sabretmek, yemeğe şükretmek, iyiliği çoğaltmak... İşte Ramazan'ın asıl kazandırdıkları... O gün orucumu açarken sadece midem değil ruhum da doymuştu.

Bayram sabahı, Ramazan'ın ardında bıraktığı huzurla doğdu. Pencereden içeri süzülen ilk ışıklar odamı sarı bir aydınlığa boyuyordu. Hafifçe perdeyi araladım. Sokak, bayramın neşesiyle kıpır kıpırdı. Üstü başı yeni kıyafetlerle ışıl ışıl çocuklar ellerinde şeker torbalarıyla koşturuyor, büyükler selamlaşıyor, kapılar hayır dualarıyla açılıyordu. Hafif esen rüzgâr, toprağa düşen ilk yağmur damlası kadar serin ve tazeydi. O an önceki gece gördüğüm rüyayı hatırladım. Masmavi gökyüzünde kanat çırpan bembeyaz güvercinleri... Beni alıp Ramazan'ın bereketini, iftar sofralarının paylaşımını, duaların yankılandığı kalpleri gösteren o güzel düşü... Belki de o güvercinler, bu mübarek ayın ruhunu taşıyan habercilerdi. Belki de bana iyiliğin ve paylaşmanın kanatları olduğunu fısıldıyorlardı.

Bayramlıklarımı giyip salona geçtiğimde annemin hazırladığı tatlıların kokusu evin her köşesine sinmişti. Dedem eski sandığından çıkardığı sararmış bir kitabın sayfalarını özenle çevirerek:

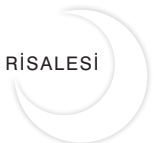
- Bayram, temizlenmiş bir kalple yeniden doğmaktır, dedi. O an fark ettim ki bayram, sadece bir gün değil bir ruh haliydi. Affetmek, paylaşmak, sevinçte ve hüzünde birlikte olmak, hayatın nimetlerine şükretmekti.

Kapı çalındığında sevinçle koştum. Gelen dün geceki misafirlerimizdi. Bizimle bayramlaşmaya gelmişlerdi. Gülümsedim. İşte bayram, bir kalpten diğerine uzanan bu sıcacık el diye geçirdim içimden ve tarifsiz bir huzurla sofraya oturdum. Dün oruçla terbiye edilen nefsim, bugün şükür ve bereketin sevincindeydi. O an anladım ki Ramazan, açlığı değil tok gönüllülüğü öğretmişti bize ve bayram, bu öğrenilmiş iyiliğin bir mükâfatıydı.

Bismillah, diyerek çayımı yudumladım. Pencereden uçup giden güvercinleri izlerken içimden sadece şu geçti: “Ne güzel bir bayram sabahı, ne güzel bir kalp huzuru!”

Cansu İpek Satılmaz

Kadıköy Çok Programlı Anadolu Lisesi / Kadıköy

Ramazana Heyecanı

MUSTAFA ilk defa oruç tutacaktı. Mustafa o yüzden çok heyecanlıydı, ailesiyle birlikte sahura kalkacaktı. Akşam olmuştu, akşam yemeğini yediler. Akşam yemeğinden sonra oturup sohbet ettiler. Mustafa ne kadar heyecanlı olduğunu anlattı. Babası Gökhan, gece sahura kaçta kalkacağını söyledi. Ailecek kitap okuyup, yattılar. Ama Mustafa heyecandan bir türlü uyuyamıyordu. Sonunda uykuya dalmıştı. Sabah 5'te kalktılar. Bu onun ailesiyle ilk sahuruydu. Ezan okunduktan sonra abdest alıp sabah namazını kıldılar. Sonra Mustafa, çantasını ve ödevlerini hazırlayıp okulun yolunu tuttu. Okula vardığında henüz zil çalmamıştı. Hemen heyecanla arkadaşlarıyla oruç tuttuğunu paylaştı. Arkadaşlarından da oruç tutanlar vardı, bu onu çok mutlu etti. Ders başladı ama onların akli teneffüste ne oynayacaklarındaydı. Kerem teneffüste seksek oynayalım mı diye sordu. Mustafa, tamam olur, dedi. Bu şekilde oyun oynayarak oruçlu olduklarını da unutacak ve zaman daha hızlı geçecekti. Teneffüs zili çaldı, Mustafa ve Kerem seksek oynamak için koridora çıktılar. Zaman hızlıca geçti ve Mustafa eve geldi. Biraz dinlendikten sonra annesine, iftar sofrası için yardım etti. Tam sofraya oturacaklardı ki annesi onu sıcak pide için fırına gönderdi. Mustafa bu duruma biraz bozuldu ama sıradaki insanları da görünce Ramazan heyecanını hissetti. Eve yaklaşmıştı ki hoca Allahü ekber, dedi. Mustafa da dayanamayıp pidenin ucundan alarak orucunu açtı. Hızlıca sofraya yetişti, ailecek güzel bir iftar yaptılar. Gülüşmelerin ardından Mustafa, çok da zorlanmadığından bahsediyordu.

Rugeş Güneş

Necatibey İlkokulu / Ataşehir

Ramazanda Çocuklar

ALİ İLE SALİH sokakta top oynuyordu. Ben de çok oynamak istiyordum ama oruçlu olduğum için zorlanacağımı düşünüyordum. Ya çok yorulur da su içmek istersem endişesi içerisindeydim. Salih bana seslendi “Haydi bir oyuncuya daha ihtiyacımız var. Sen de oynasana.” “Ben oruçluyum arkadaşlar, onun için oynamak istemiyorum.” Salih “Biz de oruçluyuz. Bir şey olmaz iftara bir şey kalmadı gel oynayalım.” dedi. Ben de oynamaya başladım tabii. Oyuna sonradan giren herkes kaleden başlar. Ben de kaleciydim. Zaman akıp gitmişti iftara sadece yirmi dakika kalmıştı. Ali'nin babası balkondan:

“Oğlum fırından üç tane sıcak pide al!” deyip elindeki poşete parayı sarıp boşluğa bıraktı. Ali parayı alır almaz “Haydi arkadaşlar ben gidiyorum, siz de eve gidin bence. Hem hava kararıyor hem de iftar yaklaşıyor.” dedi. Ben ve Salih kalmıştık. Salih bana “Biliyor musun?”

İftar saatinde dışarıda kimse kalmayınca çok güzel manevi bir hava oluşmuş. Hele o sokaklar sessizliğe bürünmüşken yükselen ezan sesi insanın kalbini ısıtıyormuş. “Sen nereden biliyorsun?” diye sordum Salih'e. Salih, askerden yeni gelen amcasının babası ile sohbetini dinlediğini, orada duyduğunu söyledi ve duyduklarını bana anlattı. Salih'in anlattıklarından etkilenmişim, eve gitmek istemiyordum. Oruç tutmamı istemiyordu annem. “Daha küçüksün, büyüyünce tutarsın! diyordu ama benim bu ibadetten lezzet aldığımı fark edemiyordu. Akşama kadar aç olduğum için acı çektiğimi düşünüyordu. Salih'e “Haydi biz de akşam ezanında dışarıda duralım.” dedim. Salih “Annemden izin almam lazım.” dedi. Eve gitti. Ben de sabırsızlıkla ve merakla Salih'i bekliyordum. İnşallah annesi izin verir diye dua ediyordum. Salih izin almayı başarıp sevinçle yanıma geldi. Benim de biraz param vardı.

Salih ile birlikte amcasının babasına hatırasını anlatırken kulak misafiri olduğu iftar menüsünü almak için pastaneye doğru yürüdük. Pastaneye vardığımızda iftar da epey yaklaşmıştı. İki tane pastane pidesi istedim Murat

Abi'den. İstanbul'da fırın pidesi ile pastane pidesi farklı yapılıyordu. Pidele-
rin yanına iki de gazoz almak icap ederdi ama para biraz eksik kalıyordu.
Murat Abi durumu anlayınca gazozları bir güzel açıp "Haydi, gazozlar da
benden olsun!" dedi.

"Ne ala memleket" dedi! yaşlı bir amca gülerek. Murat Abi, amcaya "Bun-
lar bizim yeğenlerimiz bey amca, onlara da bir gazoz ismarlayamayacaksak
eyvahlar olsun be!" dedi.

Pastaneden çıkıp sokağın köşesini döndük. Kaldırımın yüksekçe yerine
konduk. Artık her şey hazırды. Hayatımız boyunca unutamayacağımız güzel
bir anı oluşturacaktık. Arabalar üçer beşer kayboldu. İnsanlar hızlı adımlarla
evlerine ulaşmaya çalışıyordu. Birden alaca aydınlık, karanlık bir kuyuya
çekiliyormuş gibi rüzgâr esti. Renkler grileşti. Evlerin balkonlarında ve pen-
cerelerinde babalarına ezan okundu haberini ilk veren olmak için bekleyen
kardeşler manzaralarımız arasındaydı. Aslında Salih'in de benim de evdey-
ken yaptığımız şeyleri bugün dışarıdan izleme imkânı bulmuştuk. Minare-
lerden gelen hışırtı sesi, müezzinin ALLAH-U EKBER nidasıyla tebessümü
sokaklardan çekip yemek masalarına, sofralara çekmişti. Bir süngerin suyu
kendine doğru çekmesi gibiydi ezanla pencerelerden sofralara doğru giden
insanlar. Biz de bir elimizde pidemiz bir elimizde gazozumuz iftarımızı yaptık.
Yoldan geçen tek tük insanlar bizi gördüğünde dönüp bir daha bakıyordu.
Kimisi bize acıyıp "Ah yavrularım yoksulluktan dışarıda kaldırımın üstünde
iftar yapıyor." der gibilerdi. Kimisi de "Bunlar serseri herhalde" diyerek hız-
lıca başını çeviriyordu. Pidemizi yerken konuşmuyorduk. O kadar güzel bir
sessizlik vardı ki onun sohbeti daha güzeldi. Ve ışığın bizden hızlıca kaçışını
da hayretle izliyorduk. O kadar günü akşam etmişizdir dışarıda.

Güneşin batışını defalarca sokaklarda karşılaşmışızdır. Ama ilk kez güne-
şin veda ederken hızla çekildiğini an be an izledim.

Elimdeki gazozun son yudumunu içip pidenin de son parçasını ağzı-
ma atarken Salih yemeğini çoktan bitirmiş sokağın bitimindeki üç katlı terk
edilmiş evi izliyordu. "Kema!" dedi. "Şu ev, içi dayalı döşeli koridorlarında
çocukların koştuğu bir ev olduğu günleri hatırlıyor mu acaba?" Hatırlıyorsa
çok canı yanıyordur. Yok, hatırlamıyorsa daha fena.

Kendini normal, bu hayat dolu evleri ise yıkılması gereken lüzumsuz binalar olarak görüyordur. Hemen yanı başındaki apartmandan da şikâyetçidir mesela. Bu gürültü patırtı ona ne kerih gözükür. Orucu eziyet verici bir şeymiş gibi gören insanlar gibi. Ya hatırlayamıyorlar ya da hiç tatmamışlar bu hazzı. “Ne yazık” dedi. Ben de “Ne deli deli konuşuyorsun hadi kalk akşam namazını kılmadık daha. Abdestimiz varken namazımızı kılalım.” dedim. Hayat kitabımıza tükenmez kalemle yazdığımız bu hatıramızın sonuna geldiğimiz farkındaydık. Usulca kalktık, Selman Efendi Camii’ne doğru huzur dolu adımlarımızla yola koyulduk.

Mehmet Zahit Duymaç

Silivri 80 Yıl Cumhuriyet Ortaokulu

Ramazan Merakı

ANNEM son günlerde çok heyecanlıydı. Sanki bir şey bekliyor gibiydi. Merak edip anneme sordum.

Annem:

-“Ramazan ayı geldi çok şükür oğlum.” dedi.

Ramazan ayı hakkında bildiklerim vardı. Annemin heyecanına ortak olmak istedim. Birlikte Ramazan için alışveriş yaptık. Etrafıma daha dikkatli baktığımda herkes daha mutlu görünüyordu. Camiler ışıklarla donatılmıştı.

Gecenin bir vakti mutfaktan gelen güzel kokulara uyandım. Annem benim uyandığımı gördüğünde:

-“Haydi oğlum sahur vakti.” dedi.

Oruç tutacağım için heyecanlıydım ama dayanabilir miydim? Ya dayanamazsam ya sabredemezsem diye düşünürken annem “Gönlünü ferah tut, sen yaparsın.” dedi. Gün boyu oruç beni biraz zorlamıştı. Ama zaman çok hızlı geçti. Akşam eve giderken komşumuz bizim için de ramazan pidesi alıp bana verdi.

Akşam iftar için misafirlerimiz geldi. Evimizde sanki bayram havası vardı. Soframızı hep birlikte hazırladık. Annem, komşumuz için bir tatlı tabağı hazırlayıp komşumuza götürdü.

Bu ramazan ayında oruç tutmanın aslında sadece bir şeyler yememek, içmemek değil sabretmek, paylaşmak ve şükretmek olduğunu daha iyi anladım. Artık ben de annem gibi ramazan ayını sabırla ve heyecanla bekleyeceğim.

Ömer Durak

Tuzla Aydınli İlkokulu

İlk Gün

UZUN bir bekleyişin ardından o vakit geldi: Ramazan. Uykumun içinden sıyrıldığımı hissettiğimde göz kapaklarım aralandı. Odağım kapının dışından gelen çatal, kaşık tabak, çanak ve içten gülüşme sesleriydi. Etrafı tam olarak seçemesem de cama yöneldim. Perdenin bir kısmını sıyrarak gecenin karanlığı içerisinde parlayan Ay'a ufak bir tebessümle karşılık verdim. Perdeyi sıyırdığım yerden kapattıktan sonra kalkarak lavaboya ilerledim. Aynada bir-iki saniye yüzümü inceledikten sonra yüzüme soğuk su temas ettiğinde irkilsem de bu his hızlıca kayboldu. Işığı kapattıktan sonra mutfağa giden koridorda ilerlemeye başladım. Ayağımın altındaki halının tüylerin ayak parmaklarımın arasını gıdıklamasından şikâyet etmiyordum aksine hoşuma gidiyordu. Mutfaka ulaştığımda büyük ve ihtişamlı Ramazan sofrası gözüme çarpan ilk şeydi. Annem kulplu cam bardakları çayla dolduruyor, dedem ve anneannemin bu ehemmiyetli ay için "Her şeyin zekâtı vardır. Bedenin zekâtı da oruçtur. Oruç sabrın yarısıdır." hadislerinden söz etmesi kulağıma ilişiyordu. Babam ise yarı uykulu bir şekilde birkaç yiyecek koyarak kendini yemek yemeğe zorluyor gibiydi. Annem varlığını fark edince çayların hepsini doldurmuştu. Manidar bakışlarla dudakları aralandı, "Az bir vaktimiz kaldı, yemeğini yersen iyi olur. Hadi otur." diyerek önümdeki vizon ve modern duran sandalyeyi gözleriyle işaret etti. Kafamı sallayarak yerime geçtim ve elime aldığım çatala bir yandan tabağımı dolduruyor, bir yandan saati tarayarak ne kadar vaktim olduğunu hesaplamaya çalışıyordum.

Sabah daha ilk ışığını göstermeden bu sefer babamın bana seslenişi ile uyandım. Yataktan doğrulduktan sonra küçük işlemleri olan siyah yorganı üstümden atıp kapıya uzanmışım ki babam yanıma gelmekte benden hızlı davranmıştı. Göz hizama girdiğinde babamın üstünde her zamanki çizgili gömleklerinden ve koyu mavi pantolonu vardı. Siyaha kaçan koyu kahve saçları ve kolları ıslak görünüyordu. Onu incelemeye devam ederken babam, "Hadi oğlum, abdestini al da bugünkü namazımızı camide kılalım." deyip elini omzuma koyarak gülümsedi. Babam odadan çıkınca ben de abdestimi almak üzere banyoya ilerledim.

Babamla camiye gidip sabah namazını kılıp günahlarımızın affı için dua edişimizin üstünden epey bir vakit geçmişti. Ben tüm gün boyunca arkadaşlarımla oyunlar oynamış ve yorulmuştum. İftar vaktini ipe çekiyordum. Bunları düşünürken kızıldan turuncuya kayan görsel şöleni, gün batımını izliyordum. Bu sırada havada ılık ve sıcak arasında bir meltem esiyor, çoğu anne güneş battığı için çocuğunu eve çağırıyordu. Fırıncıların önünde uzun pide kuyrukları vardı. Sıradaki insanlar sıkılmamak için sohbet ederek gülüşüyorlardı. Ben de pide kuyruğuna dâhil olduktan sonra lezzetli, sıcak ve sadece Ramazan'a özgü pidelerin hayalini kurmaya başladım...

Saatler ilerliyor, sıra ise bana ilerlemiyor gibi geliyordu. Nihayetinde sıra bana geldiğinde, pideler hazırlanırken içeriye incelemeye çalışıyordum. Telaşlı olarak pideleri yetiştirmeye çalışan fırıncıların alınları terliyor, yine de pes etmiyorlardı. Diğer çalışanlar ise müşterilerle ilgileniyor, müşterilere sırada beklemeleri gerektiğini ve sırayı bozmamalarını istiyordu.

Sıcacık pideyi alıp sıradan ayrılarak rotamı eve çevirdim. Elimdeki pideleri sıkıca tutarak bir yandan etrafı inceliyordum. Artık güneş iyice batmış, gökyüzü daha koyu turuncu renk tonlarındaydı. Dışarıda hâlâ birkaç çocuk olmasına rağmen onlar da daha fazla açlığa direnemeyerek evlerinin yollarını tutuyordu...

Evin önüne geldiğimde zile bastım ve kapının açılmasını bekledim. Beni karşılayan her zaman güler yüzü yüzünden eksik olmayan dedemdi. Eliyle içeri geçmemi işaret etti.

Ayakkabılarımı çıkarıp içeri girerek mutfağa ilerledim ve elimdeki pideleri anneme uzattım. Annem elimdekileri başıyla onaylayarak masanın hazırlanışına devam etmeye koyuldu. Ben de ona yardım etmek amacıyla bir yandan sofrayı kuruyor, bir yandan televizyondaki Ramazan'la ilgili hadisleri dinliyordum. Koymam gereken son yemeği yerine koyduktan sonra anca saate bakabilmişim. Ezanın okunmasına sadece iki dakika kalmıştı. İlk günün heyecanı ile diğer aile üyelerini çağırdıktan sonra sofradaki yerimi aldığım an ezan okunmaya başladığında hurmamla birlikte dua ederek orucumu açmış oldum...

Zeynep Ekim

125. Yıl Ortaokulu / Esenler

Sandıktaki Sürpriz

GÜNLERDEN pazardı. Ertesi gün Ramazan ayı başlıyordu. Sinan'ın annesi büyük bir hevesle ilk iftar için hazırlık yapıyordu. Sinan'ın en sevdiği tatlı olan sütlaç yapmıştı. Evde tarçın olmadığını görünce Sinan'ı tarçın istemesi için komşuya gönderdi. Elinde tarçınla gelen Sinan'a gülümseyerek;

-Gördün mü Sinan, daha Ramazan ayı gelmeden yardımlaşma başladı bile, dedi.

Kapı çaldı. Sinan'ın babası alışverişten gelmişti. Öyle çok şey almıştı ki. Her şey

Ramazan ayına hazırlık içindi. Elinde bir de küçük sandık vardı. Sandığı salonuna götürüp masanın üzerine bıraktı. Sinan merakla sandığa baktı. İçinde ne olduğunu öğrenmek için sabırsızlanıyordu. Babası sandığı kucağına alıp Sinan'ı yanına çağırdı.

-Sinan, bu sandık senin için. Ramazan ayı boyunca her gün dua edeceğine ve Ramazan'ın son akşamına kadar bana soru sormadan sandığı açmayacağını söz vermeni istiyorum.

Sinan babasına söz verdi ama merakı da büsbütün arttı. Acaba sandıkta ne vardı? Elif Hanım söze girip:

-Sinan, aslında senin sabrını ölçmek istiyoruz. Bakalım son gününe kadar sandığı açmadan durabilecek misin? dedi.

Sinan:

-Anne, bana bir sabır hikâyesi anlatır mısınız? diye sordu.

Annesi:

-Sana Hz. Eyüp'ün sabrını anlatacağım. Bir zamanlar Şam'da yaşamış olan Eyüp Peygamber tüm mal varlığını kaybetmiş. Yine de sabredip Allah'a dua etmiş. Sonra evlatlarını kaybetmiş. Evlat acısıyla üzülüp ağlamış ama asla Allah'a karşı gelmeyip dua etmeye devam etmiş. En sonunda sağlığını da kaybetmiş. "Allah'ım bana şifa ver ki ibadetlerimi yapayım" diye dua

etmiş. Allah'ın mucizesi ile yerden çıkan su ile yıkanıp sağlığına kavuşan Eyüp Peygamber en iyi sabır örneklerinden biri olmuştur.

Sinan bu kıssayı çok sevmiştir. O da sabrecek ve sandığı açmayacaktı.

Ramazan ayı başladı. Tutabildiği kadar oruç tuttu. Akşamları babası ile Teravîh namazı kıldı. Namaz kılmayı tam bilmiyordu ama bildiği duaları okuyarak namaz kılabilirdiğini öğrendiğinde içi rahatladı. Komşular birbirine yemekler, tatlılar getiriyordu. Yoksullara yardım ettiler. Evlerinde iftara misafirler alıp ağırladılar. Sinan söz verdiği gibi her gün dua etti. Günler böylece geçip gitti. Ramazan'ın son akşamı babası Sinan'ı yanına çağırdı. Artık sandığı açabileceğini söyledi. Sinan merak ve sevinçle sandığı açtı. İçinden 30 tane çikolata ve bir kâğıt çıktı. Kâğıtta: "Sen sabırlı bir çocuğsun testi geçtin" yazıyordu.

Sinan'ın ağzı açık kaldı. Çünkü her gün bir çikolata dilemişti, istediği oldu. Elif Hanım gülererek bütün planı anlattı.

Sinan sevinçle çikolatalarını alıp bahçeye indi. Arkadaşları Ramazan boyunca kaç oruç tuttuklarını konuşuyordu. Sinan çikolataları arkadaşlarına dağıttı. Ramazan paylaşmak demektir. O yıl yaşadıklarını hiç unutmadı. İleride kendi çocuğuna tıpkı babasının yaptığı gibi sürpriz bir sandık almaya karar verdi.

Yusuf Eymen İkizoğlu

Batıköy Memurdan Armağan İlkokulu / Büyükçekmece

Top Patladı!

İKİ KITAYI birbirine bağlayan Boğaz Köprüsü'nü aşınca, Ayasofya Cami'sini ardımızda bırakınca Eminönü'nün tarihi evlerinin arasındaki küçük bir sokakta top oynayan küçük çocuklar vardı. O çocuklar belki de hayatlarının en güzel dönemlerindeydi. Hiç gelmeyecekti bu anlar...

Mehmet ise odasında oturmuş hüzünlü hüzünlü pencereden dışarı bakıyordu. Arkadaşları ne güzel top oynuyordu. Ama Mehmet gitmedi. Çünkü arkadaşları ile küsmüştü. Arkadaşları Berat, Talha ve Yağız onun gözlükleri ile dalga geçmişti. Mehmet'in gözü dışarıya dalmışken annesinin tatlı sesini duydu : "Mehmet! Haydi yat uyu. Sahura rahat kalkarsın" Mehmet annesinin sözünü dinleyen uslu bir çocuktuktu. Ramazan ayının heyecanı ile yatağına sokulup uyudu.

"Oğlum, oğlum, Mehmet!" annesinin bu sözleri karşısında gözlerini araladı ve pijamaları yere sürüne sürüne elini yüzünü yıkadı. Sofraya vardığında abisi Emre, annesi Zeynep Hanım ve babası Hikmet Bey bir şeyler araştırıyordu. Mehmet de ailesi ile sohbet edip sofradakilerden yedi. Yatağına döndüğünde uyuyamıyordu. Ramazan'ın coşkusu onu sarıp sarmalıyordu. Neyse ki gözlerini bir daha açtığında güneşin ilk ışıklarını görmüştü. Yatağına mahmur gözlerle toplayıp, elini yüzünü yıkadı. Bileklerinden kollarına akan soğuk su belli ki onu rahatsız etmişti ancak buna aldırmaz etmedi. Mehmet'in aklında yine arkadaşları vardı. İyi insan lafının üstüne gelir derler. Berat, Talha ve Yağız kapıya gelmişler, Mehmet'i çağırıyorlardı. Mehmet ise arkadaşları ile barışma ümidiyle parka gitti. Berat parka doğru yürürken söze girdi : "Mehmet, Ramazanda küsler barışır, biz bir hata yaptık bizi affet." Yağız ve Talha da Berat'ın sözlerini onayladı. Bunun sonucunda dört arkadaş barıştı. Mehmet içten içe arkadaşları ile barıştığı için havalara uçuyordu. Çünkü arkadaşlarını çok seviyordu. İftara az kala evlere dağıldılar. Mehmet annesine yardım etti. Açlık yüzünü göstermeye başlamıştı. Zaten Ramazan'ın amacı da buydu. Sabrı öğretmek...

Babası ile abisi eve gelince sofraya geçtiler ve Mehmet bir ses duydu. Açıkçası korkmuştu. Annesi de Mehmet'in korkmuş olduğunu anlamış olacak ki "Korkma oğlum, iftarın geldiğini bildirmek için top patlattılar" Mehmet'in korkusu dinmişti. Ailecek güzel bir iftar yapıp, Ramazan'ın ilk gününe özel komşular ile birlikte buldukları ayın birlik ve beraberliğini konuşup, Ramazan ayının önemine dikkat çektiler... Bize de Ramazan ayında küslerle barışıp, birlik ve beraberliğimize önem vermeliyiz.

Ayşe Ravza Patlar

Hasan Leyli Ortaokulu / Ataşehir

Ramazanda Paylaşmak

ALİ, Ramazan ayını çok severdi. Çünkü bu ayda herkes birbirine daha nazik davranır, yardımlaşır ve iftar sofraları neşeyle dolar taşardı. Bu yıl Ramazan'da annesi ona güzel bir görev vermişti: Mahallede yalnız yaşayan yaşlılara iftarlık yemek götürmek.

Ali, annesiyle birlikte mutfakta yemekleri hazırladı. Sıcacık çorbalar, mis gibi pideler ve tatlılar tepsilere yerleştirildi. İlk durak, karşı apartmandaki Mehmet Dedeydi. Kapıyı açtığında yüzündeki gülümseme Ali'yi çok mutlu etti. "Allah razı olsun evladım, "dedi Mehmet Dede. Daha Sonra Fatma Teyze'nin evine gittiler. Fatma Teyze de çok sevindi, "Beni hatırlamanız ne güzel!" diyerek Ali'nin başını okşadı. O an Ali, Ramazan'ın sadece oruç tutmak değil, paylaşmak ve iyilik yapmak olduğunu anladı.

O akşam iftar sofrasına oturduğunda içi mutlulukla doluydu. Annesine dönüp, "Anne, her Ramazan böyle yemek dağıtabilir miyiz?" diye sordu. Annesi gülümseyerek başını salladı. Ali, Ramazan'ın gerçek anlamını öğrenmişti: Paylaşmak ve iyilik yapmak her şeyden daha önemliydi...

Zeynep Buğlem İşleyen

Hobyarlı Ahmet Paşa İlkokulu / Fatih

İyilik Meşalesi

BİR ZAMANLAR küçük bir kasabada Ramazan ve Oruç adında iki kardeş yaşarmış. Ramazan ayı geldiğinde her ikisi de iyilik yapmaya başlarlar ve bunun tüm kasabada yayılmasını isterlermiş. En başta kendimize iyilik yapmalıyız ve ahiretimiz için oruçlarımızı tutmalıyız derlermiş. Oruçlarının kabul olması için de her zamankinden çok daha dikkatli davranışlarda bulunurlarmış. Ağızlarından çıkan her söze dikkat ederler, fakirlere yardımlarda bulunurlar, namazlarını eksiksiz kılarlar ve daha bir sürü ibadet ederlermiş. Çünkü ramazanda sadece oruç tutmak yetmez aynı zamanda oruçlarımızın kabul olması için bu mübarek ayda hayır işlemek lazımdır diye düşünürlermiş.

Bu yüzden kendilerine her gün farklı hayırlı işler bulurlarmış. Bazı günler camilerin teravih için hazırlanmasına yardım ederler, bazı günler kasabanın yaşlılarına iftar hazırlıkları için yardım ederler, fırından sıcak pideleri kapıp eve koşarken komşularına da bir pide verir, bazı günler sokak hayvanlarını beslerlermiş.

Bir gün anneleri iftar için tatlı yapmış. Ramazan ve Oruç bu tatlıdan yapılan nefis kokunun komşularına da gittiğini düşünüp onlara ikram etmek istemişler. Anneleri oğullarının bu güzel ricası hemen yerine getirerek bir tabak tatlı hazırlamış. Ancak iki kardeş yolda giderlerken tatlıyı ellerinden düşürmüşler. Yere düşen tatlı için çok üzölmüşler. Ancak bu üzüntüleri kısa sürmüş. Çünkü yere düşen tatlının etrafına hemen karıncalar toplanmış ve tatlıyı yemeye başlamışlar.

Ramazan ve Oruç da bu işte de bir hikmet olduğuna karar vermişler ve bu tatlının karıncaların kısmeti olduğunu anlamışlar.

Ramazanın bereketi insanlardan hayvanlara kadar tüm varlıklara yayıldığını fark etmişler.

İsmail Küçük

Şehit Erhan Bulut Ortaokulu / Bahçelievler

Perdeler Kapanınca

BİR ZAMANLAR, Demircihalil köyünde bir aile yaşarmış. Bu aile tarım yaparak geçinir, çocuklarını büyütürlermiş. Ayrıca bu ailenin tek çocuğu olan Hasan da anne ve babasına yardım edermiş. Böylece günler sürer gidermiş. Ancak ramazan geldiğinde küçük Hasan anne ve babasının geceleri geç saatte kalkıp yemek yediğini, ancak gün doğduğunda akşama kadar hiçbir şey yemediklerini fark etmiş. Bir gün Hasan, annesine neden böyle yaptıklarını sormuş. Annesi ise oruç tuttıklarını söylemiş Hasan'a. Hasan orucun kolay bir şey olduğunu ve eğlenceli olabileceğini düşündüğü için oruç tutmak istemiş. Anne ve babası buna karşı çıkınca ise vazgeçmiş. Onlara tamam demiş ama aslında çok üzölmüş. Günlerdir oğullarının devam eden bu üzüntüsünü gören Hasan'ın annesi ve babası bir gün Hasan'ı yanlarına çağırıp ona bir haftalığına oruç tutabileceğini söylemişler. Hasan sevinçten havalara uçmuş, artık oruç tutabileceğini!

Aradan altı gün geçmiştir. Hasan oruç tutarken çalıştığı için çok zorlan- sa da bunu anne ve babasından saklıyormuş. Ancak oruç tutmasının son günü tarlada ailesiyle çalışırken çok ama çok susamış, susuzluktan boğazı yanıyormuş! Hasan'ın aklına parlak bir fikir gelmiş. Anne ve babasına eve hemen gidip geleceğini söylemiş. Onlar da bunu kabul etmişler. Bunun üzere Hasan koşarak evine gitmiş ve tüm camları, perdeleri, kapıları kapatıp mutfağa gitmiş. Hasan daha küçük olduğu için perdeler kapanınca Allah (c.c)'in onu göremeyeceğini düşünüyormuş. Mutfakta sürahiden bardağa suyu boşaltıp içmiş. Sonra da perdeleri tekrar açıp tarlaya geri dönmüş. O akşam iftarda Hasan dua ederken annesi kıs kıs gülüyormuş çünkü Hasan perdeleri kapatıp su içerken onu gizlice takip edip izlemiş. İftardan sonra Hasan hiçbir şey olmamış gibi orucun zorluğundan bahsederken annesi ona yaptığını bildiğini ama kimseye söylemeyeceğini fısıldamış. Aynı akşam Hasan'ın babası uyuduktan sonra annesi Hasan'ın yanına gelip bu yaptığı şeyin doğru olmadığından bahsetmiş. Hasan ise yaptığı hatayı anlamış ve bir daha yapmayacağını söylemiş.

Aradan yıllar geçmiş, Hasan'ın bir ailesi ve çocuğu olmuş. Ramazanda Hasan'ın çocuğu da oruç tutmak istemiş, Hasan da ona izin vermiş. Bir gün beraber kavurucu sıcakta dolaşırken Hasan'ın çocuğu eve gidip geleceğini söylemiş. Hasan da onu yıllar önce annesinin ona yaptığı gibi takip etmeye başlamış. Bir de ne görsün? Çocuğu da tıpkı Hasan'ın çocukluğundaki gibi saklanıp su içiyormuş! Hasan o an hemen eve girip çocuğuna bunun yanlış olduğunu ve Allah(c.c)'in bizi her şekilde görebileceğinden bahsetmiş. Çocuğu da bir daha böyle bir şey yapmayacağına yemin etmiş. O gün bugündür bu hikâyeyi duyan hiçbir çocuk orucunu bozmuyor.

Mert Çalık

Prof. Muharrem Ergin Ortaokulu / Bayrampaşa

Eskimeyen

KAĞAN, ailesinin neşe kaynağı olan bir çocuktur. Daha 11 yaşında olmasına rağmen hem zeki hem de ailesine bağlıdır. Kız kardeşi Rabia ile güzelce hazırlanıp arabaya bindiler. Babası Emin, arabayı çalıştırıp anneleri Mer-yem'in anne ve babasının evine doğru sürdü. Eve geldiklerinde Rabia ve Kağan, anneanneleri Züleyha Hanım ve Osman Bey'in elini öptüler. Annele-ri ve anne anneleri mutfağa geçip yemekleri hazırlamaya başladılar.

Rabia, abisi Kağan'ın yanına oturup kulağına bir şeyler fısıldadı: "Abi, hani dedeme soru soracaktın?"

Kağan gülümsedi, gözlerini dedesine çevirdi. "Dedeciğim!" dedi heyecanla.

Efendim yavrum?" dedi dedesi.

Kağan, aynı heyecanla konuşmasına devam etti:

"Dedeciğim, hani hep diyorlar ya 'Ah, eski Ramazanlar nerede?' diye... Senin eski Ramazanların nasıldı, dede?"

İki kardeş, meraklı gözlerle dedelerine baktılar. Osman Bey gülümsedi:

"Benim zamanım çok güzeldi çocuklar. Kuzenlerimle sahura kadar Ra-mazan davulcusunu bekler, ona yeni maniler yazardık ama o bize hep aynı maniyi söylerdi."

Kağan, aynı merakla tekrar sordu:

"Mani ne, dede? Peki, size ne söylerdi?"

Dedesi eskileri iyice düşünüp maniyi hatırladı:

"Mani, nazım biçimiyle yazılan, kafiyeli ve düzenli bir yazıdır. Ramazan davulcuları, sahura yakın, insanları uyandırabilmek için Ramazan'la ilgili maniler yazar ve söylerlerdi."

İki kardeş, öğrendikleri bilgiyi hafızalarına kazıdılar ve dedelerini dinlemeye devam ettiler. "Bize hep söylediği mani şuydu:"

***Davulum vurur tak tak,
Uyan da sahura kalk.***

***On bir ayın sultanı,
Gelmiş bize konuk bak.***

“Her gece bu maniyi duymak için camda beklerdik.”

Rabia ve Kağan, büyük bir hayranlıkla dinlemişlerdi. Kapının çalmasıyla Rabia koşarak kapıyı açtı. Gelen, teyzesi Ecrin ve eniştesi Kerem'di. Kağan, Kerem'i görür görmez koşup ona sarıldı.

Kerem, emekli bir futbolcuydu ve Kağan ona hayrandı. Rabia da teyzesine sarıldı. Herkes birbirine sarıldıktan sonra sofru kuruldu.

Rabia, birden dedesine döndü:

“Osman dede, sen de eski Ramazanlarını özlüyor musun, yoksa bizimle mutlu musun?” Sofradaki herkes gülümsedi. Osman Bey iç çekerek cevap verdi:

“Tabii ki sizinle çok mutluyum ama bazen eski Ramazanlarımı, annemi, babamı da özlüyorum.” Züleyha Hanım gülümseyip eşinin elini tuttu:

“O günlerin tadı bir başkaydı tabii çocuklar, gençtik, daha hareketliydik. Siz de bu yaşlarınızın değerini bilin.”

Osman Bey, başını sallayarak eşini onayladı:

“Aynen öyle çocuklar, yaşınızın değerini bilin.”

Kağan ve Rabia, Osman Bey ile Züleyha Hanım'ı dikkatle dinlediler. Her zamanki gibi haklıydılar. Kağan, en çok onlardan bir şeyler öğrenmeyi sevdi, bu yüzden her merakını önce onlara sorardı. Önümüzdeki Ramazan da yine güzel ve huzurlu olacaktı ama eskiden geçirilen Ramazanlar hep farklı olacaktı. İşte bu yüzden ailenizin ve yaşınızın kıymetini bilin.

Nisanur Türkyılmaz

Mehmet Rauf Anadolu Lisesi / Ataşehir

Ramazan Geldi, Hoş Geldi

RAMAZANIN arefesindeydik. Ben çok heyecanlıydım çünkü ilk defa oruç tutacaktım. Bu akşam annem beni sahura kaldıracığı için erkenden yatmıştım. Ben yatağıma geçmiş uyumaya çalışıyordum ama nafile, heyecanımdan uyuyamıyordum.

Ben saatleri sayarken uykuya dalmışım. Öyle uyumuşum ki annem kaldırmış sahurumuzu yapmıştık. Ramazanın ilk günü annem beni iftar için Ramazan pidesi almam için fırına göndermişti. Fırına gittiğimde sırayı görünce ağızım açık kalmıştı, ilk defa bizim Ali Amca'nın fırınına bu kadar kalabalık görüyorum. Ramazan diye düşünüp sıraya geçtim ve sıramı bekledim. Sıra sonunda bana gelmişti pideyi, imsakiyemi alıp eve koşarak gittim pideler soğumasın diye eve gittiğimde; anneannem, dedemlerim, babaannem, halam, amca... neredeyse herkes gelmişti. Ramazanın ilk günü olduğu için iftarı hep birlikte açmak istemişlerdi. Ben imsakiyeyi mutfağın duvarına asmıştım ve epey acıkmıştım. Halam ilk defa oruç tuttuğum için öyle olduğunu söyledi. Sofraya oturduk ve ezan sesini duyduğumuzda orucumuzu açtık. Ben orucumu suyla açtım, annem ise hurmayla. O sofradaki sıcacık merhamet ve şefkat kadar güzel bir duygu yok. Gün bitti, ertesi gün okul vardı. Okulda oruç tutamıyorum. Annem derste kurulabileceğimi söyledi.

Öğretmenimin Ramazan Bayramı ile ilgili bir resim çizme yarışması olduğunu söylediği aklıma gelmişti. Resim defterimi ve boyalarımı alıp oturdum, resmimin üstüne koskocaman «Ramazan Bayramımız Mübarek Olsun» yazdım, sonra resmimi tamamladım ama salonumuzdaki duvardan ilham aldım çünkü duvarda ramazanla ilgili yapışkan kağıtlar vardı. Ertesi gün resmi öğretmenime götürdüm ve sonuçlar diğer gün açıklanacaktı. Birinciye para ödülü, ikinciye kulaklık, üçüncüye kutu oyunu verilecekti.

Açıklama günü geldi ve sonuçları duyuncunca birinci olduğumu öğrendim, çok sevindim, ödülümü aldım. Okul bitince koşarak camideki SMA has-

tası olan bir çocuk için toplanan kumbaraya attım ve “Allah’ım bu mübarek Ramazan Bayramı’nda verdiğimiz paralar bu çocuğun hastalığının geçmesine yardım etsin” diye Allah’a dua ettim.

Benim Ramazan ayım, hafta sonları oruç tutarak ve biriktirdiğim paraların çoğu kısmını SMA hastası çocuklara bağışlayarak geçti.

Zeynep Ünsal

Emlak Kredi Bankası Ortaokulu / Bakırköy

Maneviyat

KÜÇÜKLÜĞÜMDEN beri Ramazan'ın gelişi evimize bir neşe ve sevinç kaynağı olmuştur. Üç ayların başında başlardık evi süslemeye. Kendimiz kartonlardan fener, hilal şekilleri yapar duvarlara yapıştırırdık, bazense renkli ışıklarla süslerdik. Ardından alışveriş, temizlik gibi işlerle günlerimizi doldurur bu aya güzel bir şekilde girmek için elimizden geleni yapardık ve yapıyoruz da. Hala evimizin duvarlarını o mutlu telaş, o güzel heyecan kaplar ve bende bu atmosfere kapılır giderim...

Bu hazırlık evimizde de kalmaz hatta sadece bize özel de değildir. Ramazan'ın gelişini tüm Müslümanlar kutlar. Herkes bir hazırlık ve telaş içerisine girer. Bunların yanında yerine getirdiğimiz ibadetleri artırır, kendimizi dini anlamda da bu mübarek aya hazırlarız. Daha sonra bu hazırlıklar Ramazan'ın gelmesiyle yerini insanların birlikte vakit geçirip güzel anılar biriktirmesini sağlayan iftar çadırlarına, eğlence yerlerine bırakır.

Küçükken ailemle camileri, iftar çadırlarını, türbeleri, gezerdik. Akrabalarımızı ziyaret eder, aile bağlarımızı güçlendirirdik. Çeşitli eğlence yerlerine gider, gezerdik. Her yerde bolca neşe vardı, herkes gülümsüyordu. Eğlence yerlerinde daha önce hiç yapmadığım etkinlikleri yapıyor, Karagöz ile Hacivat gösterileri izliyor ve dağıtılan atıştırmalıkları doyusuya yiyordum. Herkesin gülümsemesi, mutlu olması, eğlencede kendine yer bulması ve birlik olunması beni hala o kadar etkiler ki anlatamam...

Oruç tutmayı teşvik edici bir sürü aktivite yapılır ve çocuklar özendirilirdi. Küçük çocuklara "Tekne Orucu" adı verilen ve yalnızca öğlen ezanına kadar tutulan kısa bir oruç tutturulur. Sonrasında aile büyükleri çocuklara harçlık verir ve oruçlarını satın aldığını söylerdi. Böylelikle ufak ufak oruç tutma alışkanlığını kazanırlardı. Birçok etkinlik ve gezi düzenlenir, gezip görülecek çoğu yer ücretsiz olurdu. Akşamın serinliğinde halk sokaklarda yürür gezmeye, görmeye ve eğlenmeye devam ederdi.

Yardımlaşma ve dayanışmayı arttırmak için de pek çok şey yapılırdı. Örneğin Ramazan kolileri hazırlanır, içlerine insanların beslenmesine yardımcı

olacak temel gıda malzemeleri konur ve insanlara dağıtılırdı. Fırınlara askıda ekmek, askıda pide gibi yine insanlara yardım etmeyi kolaylaştıran uygulamalar getirilirdi. Maddi durumu iyi olanlar bakkallardaki veresiye borçlarını ödeyerek yardım ederdi. Varlıklı kimseler evlerinde iftar yemeği düzenler, yoksulları davet eder, onları doyurur ve uğurlarken de dış kirası adı altında hediyeler verirlerdi. Bunların yanında dini olarak da yükümlü olduğumuz fitre, zekat ve sadakalar ihtiyaç sahiplerine ulaştırılırdı.

Ramazan boyunca orucumuzu tutar, sabretmeyi, şükretmeyi, insanlarla empati kurmayı, saygı duymayı, kendimize ve nefsimize hâkim olmayı öğrenir, bu becerilerimizi pekiştiririz. Bu nedenle Ramazan ayı insanları bir araya getirip daha iyi bireyler olmasını sağlamada büyük bir rol oynar.

Bu ay bize yeni hedefler, yeni umutlar ve yeni amaçlar getirir. Bu ay boyunca yaptığımız bu manevi yolculuğu diğer aylarda da sürdürmeye gayret etmeli, kazandığımız bu güzel değerleri benliğimize geçirmeliyiz.

Ramazan'ın bize kattığı o kadar şey var ki saymakla bitmez. Bizim bir toplum olarak dini sorumluluklarımızı bu kadar büyük bir sevgi ve heyecanla yerine getirmemiz hem bir sonraki nesillere hem de farklı dine mensup insanlara da büyük ilham kaynağı olacaktır.

Ramazan'ın gelişinin bu kadar büyük bir sevinç ve ilham kaynağı olmasının bir sebebi de toplumumuz ve insanların büyük bir bilinç içinde olması. Herkes Ramazan ayını güzelleştirmek için elinden geleni yapıyor, çocuklara da miras olarak güzel günler, güzel anılar ve heyecanla beklemeleri gereken güzel bir ay bırakıyorlar.

Şahsen Ramazan ayı geldiğinde yapılan eğlencelerin, gezilerin, kurulan iftar çadırlarında insanların bir araya gelmesine büyük bir sevgi ve ilgiyle bakıyorum. Umarım ki gelecekte ben de Ramazan ayının manevi coşkusunu sınır tanımaksızın insanlara aktaran, dinimizi ve güzelliklerini yayan insanlardan biri olabilirim.

Nisanur Kancan
Zeytinburnu 75.Yıl Ortaokulu

1 Değil 365 Olsun

RAMAZAN-I ŞERİF ayı gelmişti. Ben de televizyonlardan, ailemden ve hocalarımdan bu ayda oruç tutmanın çok büyük sevap olduğunu öğrendim. Anneme ve Babama bu gece beni de Sahura kaldırmalarını söyledim. Onlar da sen daha küçüksün seneye tutarsın dediler ama ben ısrar ettim. Onlara kabul ettirdim. Gece olunca beni uyandırdılar. Kalkmakta biraz zorlandım. Mutfağa gidince her Şeyin hazır olduğunu gördüm ve ailemle beraber sahurumuzu yaptık. Suyumu içtim ve ezanın okunmasını bekledim. Ezan okununca namazımı kıldım.

Çok heyecanlıydım çünkü ilk defa oruç tutacaktım ve bunun sevabını kaıramazdım. Sabah kalktıktan sonra dedem Ramazan-ı Őerifle alakalı bazı Şeyler ğretti. Kuran-ı Kerim'in bu ayda indirildiğini bu ayda oruç tutmanın farz olduğunu, sadece yeme ve içmeden kendimizi uzaklaŐtırmamızı değil aynı zamanda kötülüklerden ve günahlardan da uzak durmamızı öğrendim.

Aslında bir ay değil de keşke senenin tamamı Ramazan-ı Şerif olsa da dünyada bu kadar kötülük olmasa. Kuran-ı Kerim okumak aslında Allah ile konuŐmak demekmiŐ. Dedem bunun hadis-i Şerif olduğunu söyledi. Ben de yazın gittiğim Kur'an kursunda Kur'an-ı Kerim okumayı öğrenmiŐtim ve kendi kendime her gün Allah ile konuŐmam gerektiğini hissettim. Aklıma bir soru geldi. Dedeme dedim ki peki neden a ve susuz kalıyoruz dedim. O da a ve susuz olanların hallerini anlamak için dedi. Bu cevaptan anladım ki biz sadece kendimizden sorumlu değiliz. Etrafımızda olan olaylardan da sorumluyuz.

BaŐkasının başına gelen kötü bir olaya zlebiliyorsak insanız aslında. Biz dedemle muhabbetimizi o kadar uzatmıŐız ki saatin bile farkına varamadık, birlikte Kuran-ı Kerim okuyup namazlarımızı kıldık. Birden mutfaktan sesler duydum, annem arı gibi çalıŐıyor, bir Şeyler hazırlıyordu ne yapıyorsun dediğimde sizin için iftar hazırlığı yapıyorum dedi.

Ben de anneme sofraya kurmada yardım ettim. Masa çok kalabalıktı. Babam, dedem, ninem, kardeşim, dayım, halam ve teyzem de vardı. Sanki bayram günüydü. Yemekleri yedik sohbet ettik. Benim için ilk orucum gerçekten çok güzeldi. Biraz zorlandım ama öğrendiğim şeyleri düşününce hiç bir önemi kalmadı. Yatsı olunca camiye gidip teravih namazını kıldık. Bugün benim için çok huzur dolu bir gündü. Keşke her gün böyle olsa.

Ahmet Giçvan

Ağva Atatürk Ortaokulu

On Bir Ayın İncisi

HOŞ GELDİN on bir ayın sultanı. Hangi aya denk gelersen o ay şerefle-nir seninle. Gelmiş olduğun ayı, mevsimi daha çok sevdirebilirsin bize. İçeri girmeden önce ayak seslerin gümbür gümbür gelir. Gelmekle kalmaz bereketi huzuru da kendisiyle getirir. Başlar telaşlarımız hazırlıklarımız ne büyük bir nimetsin. Bu nimeti veren Rabbim'e hamd olsun. On bir ay boyunca yaptığımız hataların telafisini sunan Rabbim'e hamd olsun. Ra-mazanım gönlüme, evime, yurduma, aleme hoş geldin. Her geldiğinde aynı coşkuyla karşılıyorum seni. Hiç mi eksilmez sevgin, telaşın? Rama-zan'da oruç tutuyoruz. Bazen zor olabiliyor ama bunca güzelliğine kat be kat değer. Bir düşünsenize oruç tutmamızı engelleyen bir hastalığımız olsaydı. Dünyada oruç tutmak isteyen hastalığı yüzünden tutamayan o kadar çok insan var ki. Rabbim onlara şifa versin. İnsanlar elindeki kıymetinin farkında olamayabiliyor. Önce Allah'a isyan ediyorlar sonra da isyan ettiklerine muhtaç oluyorlar. Her şeye her halimize şükretmeliyiz. Aldığımız nefese, içtiğimiz suya, yediğimiz yemeklere... İslam'ın şartla-rından biri olan Orucu maalesef sadece yemek yememek olarak anlıyo-ruz. Oruç tutup kötü söz söyleyerek, yalan konuşarak, hırsızlık yaparak mı yerine getireceğiz? Tabi ki de hayır. Kalbimiz de oruçlu olacak kötü niyetleri barındırmayarak. Dilimizde oruçlu olacak yalan konuşmayarak, kalp kırmayarak. Gözlerimizde oruçlu olacak harama bakmayarak. İşte o zaman biraz da olsa kavramış oluruz

Maharet mideyi aç bırakmak değil ki. Tüm bedenle oruçlu olacaksın. Kendini sakınacaksın haramlardan, yasaklardan. Sana hoşnutla gelen Ramazan'ı en iyi şekilde uğurlamaya çalış. Belki bir daha nasip olmaz onu karşılamak. O zaman hakkını ver kulluğunun. Unutma kardeşim bu son şansın olabilir. Ah sahur vakitleri dışarı baktığımızda yanan lambalar... Hangi güç o saatte herkesi aynı anda kaldırıp, yedirip, uyutabilir? Çok büyüksün Allah'ım! Sabah ezanıyla başlar ibadetimiz. Müslümanlar ku-rallara uymaya gayret eder. Kader gayrete aşiktir. Düşünün ki açlığınız,

uyumanız, çalışmanız, hazırladığınız yemekler hepsi birer sevap. Sağ defterinize yazdığınız çok güzel notlar. Bu ayda herkes açın halinden anlar. Rabbim tekrar tekrar yaşatarak anlatır bize. Çevrenizdeki yoksulları gözetin diye. Öyle rahmet dolu bir aydır ki bir tabak yemeği herkesle paylaşır. Dolup taşar sofralar. Huzur kokan güven veren halden anlamayı öğreten aysın. Peki ya iftar vakitleri birlik ve beraberliğin ne kadar güzel bir duygu olduğunu bir ay boyunca öğreten sensin Ya Şehr-i Ramazan paylaşmanın ne kadar kıymetli önemli olduğunu her gün öğretirsin bize. İnsanın fıtratında unutmak olduğu için kalan on bir ayda bunların hepsini unutacağız. Ondandır ki Ramazan Rabbim 'in bize bahsettiği telafi sınavıdır. Rahmetinden sual olmaz Allah'ım! Her gün okunan Kur'an-ı Kerimler, arşa yükselen ayetler, sureler, dualar...Her harfi şifa kalbe ruha...Hatimlerimiz salavatlarımız işte Müslüman gücünü buradan alır. Peki ya sonrası Ramazan'ın bir parçası olan Teravîh.Farz namaz zor gelirken ümmete nasıl sevdirebilir, yirmi rekâtlık namazı. Camiler dolup taşar işte o zaman anlarınız cemaatle yapılan ibadetin lezzetini. Kimisi de evlerinde tek başına kılar Teravîh namazını. O da cemaat kadar mutludur. Kimin huzurunda olduğunu bilirsen her yer sonsuz huzur. Hamd yalnız sanadır Rabbim. Gittikçe sonlara yaklaşırız mutluluğun, heyecanın yerini hüznün alır. Bitmesin isteriz günlerin. Fakat Rabbim bizi bizden iyi bilir. Fazlası olsaydı belki hakkını veremezdik, sıkılırdık. O her şeyi en iyi bilendir. Vedalar acıtır fakat kıymet bilene. On bir ayın sultanı değerini, kıymetini bilenlerden olayım. Kıyamette şahitlik edeceksin biliyorum. Beni en güzel şekilde anlatman için elimden geleni yapacağım. Seni çok seviyorum Ya Şehr-i Ramazan. Ya Rabbi Ümmed-i Muhammed'e orucu en güzel şekilde tutmayı nasip et. BAŞIMIN TACI, EN DEĞERLİ MİSAFİRİMSİN.

Esila Nur Bozkurt
Yahya Kemal Ortaokulu

Ayların Sultanı

RAMAZAN, ay takviminin dokuzuncu ayı, üç aylar adı verilen ve İslam dini-ne göre kutsal sayılan ayların sonuncusu, oruç ayıdır. Ramazan ayını kutsal ve diğer aylardan ayrı kılan ise Kur'an-ı Kerim'in bu ayda indirilmiş olmasıdır ve bu yüzden on bir ayın sultanı olarak adlandırılmıştır. Ramazan ayında ayrıca yatsı namazından sonra teravih namazı da kılınmaktadır.

Ramazan ne güzel bir şeydir değil mi? Oruç tutmak, namaz kılmak, fitre vermek.

Aslında oruç tutmak sadece ramazan için değil, açlığı idrak etmek ve ihtiyaç sahibi insanların neler yaşadığını kavramamız ve anlamamız içinde önemlidir. Namaz kılmak yani Allah'ın dediğini yapmak, dua etmek, tesbih çekmek çok güzel şeylerdir. Sahur yaklaşırken davulun sesiyle ve söylenen maniyle uyanmak, sonrasında kalkıp sahur soframızı hep beraber kurup ailece ezan okunmadan yemeğimizi yiyip sofrayı kaldırıp ezanı beklemek. Ezan okunduktan sonra asla yemek yememeye özen göstermek çok önemlidir. Kimileri oruçluyken okulda kimileriye işte olduğundan bu durum oruç tutmanın gün içindeki zorluğu olsa da aslına bakılırsa orucun bir sınav olduğunu bizlere gösteriyor. Bir de oruç tutmaya hevesli çocuklar vardır. Onlarda tekne orucu tutarlar. Bazı çocuklar da inat edip tam gün oruç tutmak isterler.

Gün içinde ders çalışırken yorulur, susar ve acıkırız. Oruç bize bu hislerimizi bastırmamızı ve nefsimize hâkim olmayı öğreten bir ibadettir. Her inançlı insan kendi içerisinde bu sınavı bir şekilde geçmek için çabalar. Oruç aslında sadece yemek yememek anlamında da değildir. Oruç ibadeti tüm bedenimizle yaptığımız bir ibadettir. Ramazan aynı zamanda bir ibadet ayı olduğu için gün içerisinde Kur'an-ı Kerim okuyup dualar edilir.

İftara yakın sıcak pide almak için fırın kuyruğunda beklemek sonrasında hep beraber sofrayı kurup, top atışı ve ezanı masanın etrafında hep birlikte bekleyip, ezan okunduktan sonra duamızı edip, iftarımızı su ve hurmayla açmak da çok bereketli ve güzeldir.

Ramazan ayının güzelliklerinden biri de aileyi bir masa etrafında toplamasıdır.

Ramazan ayındaki misafirlikler de yine aile ve komşuluk ilişkilerimizi geliştirir. İftar saati sadece evde değil bazı camilerimizin avlularında ya da belediye çadırlarında da iftar yapılabilir, iftar sonrasında çeşitli etkinlikleri görme fırsatımızda olabilir. Bu toplumumuz için de ayrıca birleştirici bir durumdur.

Ramazan ayı iyi ki var ve oruç tutabiliyoruz. On bir ayın sultanı!
Hoş Geldin Ya Şehr-i Ramazan!

İşıl Cesur

Şehit Erol İnce Kız Anadolu İmam Hatip Ortakulu

Bir Sofranın Etrafında

BAZI AYLAR vardır, evin içindeki hava bile değişir. Sabahları mutfaktan gelen çay kokusu kaybolur, gün içinde alışılmış öğünler kalkar. Ama akşamları... İşte o bambaşka.

İkindiden itibaren mutfakta tatlı bir telaş başlar. Normal zamanda herkes kendi hâlinde yaşarken şimdi bir aradadır. Birisi su bardaklarını dizer, bir diğeri çorbayı karıştırır, diğeri ekmeği doğrar. Salata yapılır. Belki de başka zaman sofraya girmeyen et, iftar sofralarında yerini alır. Sıcak ramazan pidesi için kuyruğa girilir. Güllaç tatlısı, ramazan şerbeti bu aya özgü sofralarda yerini alır. Küçük ama anlamlı bir düzen kurulur. En güzeli de bu kalpten yapılır. İftar saatinde istisnasız herkes sofradadır. İşi olanlar telaşla iftara yetişmeye çalışır. Sofranın başına oturulduğunda sabırsız bekleyiş başlar. “Allahuekber” sesiyle birlikte sünnet üzere hurma ile oruç açılır. Herkesin yüzünde bir tatlılık oluşur. Sadece yemeğin verdiği keyif değildir bu, sabrın ve birlik olmanın tatlılığıdır. Sonra sohbet başlar. Saatler geçtikçe evin içi daha sıcak gelir insana. Aynı çatı altında olmanın, aynı sofrada oturmanın değerinin farkına varılır. Unutulan akrabalar hatırlanır, karşılıklı iftar yemeklerine gidilir, komşulara yemek gönderilir, tabaklar geri boş çevrilmez, bolluk bereket, huzur gelir sofralara.

Yapılan ibadetlerin, hayırların, yardımlaşmanın bambaşka bir lezzeti vardır bu ayda. Sadece midemizle değil dilimizle kalbimizle de oruç tutarız. Yalan söylememeye, insanlara karşı daha anlayışlı olmaya, çevremizdekilere sevgiyle yaklaşmaya çalışırız. Allah'ın rızasını kazanmak için sahura kalkarız. Uykumuzdan feragat eder, ezana kadar hazır olmaya çalışırız. Ama hepsi ayrı huzur verir insana. Sabah ezanı, akşam ezanı bir başkadır bu ayda.

Hayatımıza ilkbaharı getiren mübarek ramazan bitince sonbahar hüznü çöker üstümüze. Çok hızlı geçer ramazan, her güzel şeyin çabucak bittiği gibi. Her şey eski tekdüzeliğine döner. Gönüllerde o güzel günlerin hatırası kalır.

Pelinsu Çukacı

Tuzla Süleyman Demirel Ticaret MTAL

Sabır ve Şükür

RAMAZANDA ister istemez heyecanlanabilir insan... Özellikle ailece sahura kalkmak, tuttuğumuz oruçları desenlerle dolu bir tabloya yazmak, ailecek teravih namazına gitmek,

Ramazan Bayramı'nı heyecan içinde beklemek Ramazan ayının sadece üzerine çeşitli baharatlar konulmuş leziz bir yemek gibidir. Ramazan ayı ile ilgili sevgili peygamberimiz (s.a.v.)'in birçok hadisi vardır. Mesela "Ramazan ayında cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır" hadisi Ramazan ayının önemini belirtir. Oruç ile ilgili "Cennette Reyhan adında bir kapı vardır, bu kapıdan sadece oruç tutanlar geçebilir." hadisi en çok bilinenlerdendir. Ramazan ayında kılınan yatsı ile birleşik, 33 rekâtlık teravih namazı farz değildir ama kılınması çok sevaptır. Her ramazan akşamı yatsıyı kılmadan teravih namazına gidilebilir. Teravih namazı her cami de kılınır. Bazı teravih namazlarında Kur'an'ın bir cüzü okunabilir. Böylece 30 günlük ramazanın sonunda bir hatim indirmiş olursunuz. Tabii ki de teravih namazından önce iftar yaparız! Gün boyu oruç tutmuş, kardeşimizin tekne orucu olduğu için öğle vakti onun yemek yemesini izlemiş, gün boyu sıcak güneşin altında susamış birisi olarak iftarda çok yiyeceğimizi düşünürüz ama iftar vakti geldiğinde bir tas çorba bile midemizi şişirebilir. Allah (c.c.) oruç tutmamızın karşılığını bereket ile veriyor diyebilir miyiz? İftarı açarken sünnet olan hurma ile başlarız. Peygamberimiz HZ. Muhammed

(s.a.v.)'in iftarı hurma ile açması bir sünnettir sonuçta... Eğer bir hurmamız yoksa orucumuzu su ile açabiliriz. Oruç açlık çekmek gibi gözükse de aslında mükemmel bir dengeli beslenme gibidir. Gün içerisinde abur cuburlar, ekmek, kahve, şeker gibi şeyler tüketenler için oruç bir diyet gibidir. Sahur kahvaltıya benzer. Sadece günün bir kaç saat gerisindedir. İftarı da zaten akşam ezanı okunduğunda yaparız. Gün içinde hiçbir şey yememiş olmak aynı zamanda elinde yemek alma imkânı olmayan kişiler ile, peygamberimiz (s.a.v.)'in zamanında olan, 3 yıllık boykotta acı çeken Müslüman kardeşlerimiz ile empati kurmaktır. İftar vaktinde

Rabb'imize şükür ederiz. Bizlere yemek, sıcacık bir yuva verdiği için, nimetlerle etrafımızı çevrelediği için hamd ederiz. Oruç tutmanın bahaneleri de vardır elbet. Okulda öğretmenlerimiz anlatmaktadır ve oruç bozulması veya tutamaması durumunda bir gün muhakkak kaza etmeliyiz çünkü oruç tutmak İslam'ın 5 şartı arasında yer almaktadır. İftar yaparken oruç tutmanın ödülü vardır ama en önemlisi o çıtır çıtır pidedir. Pide deyince kimlerin aklına kıymalı pide geliyor? :))

Pide lezzetini herkes hak eder, bu yüzden pide için maddi durumu olmayanlara askı da pide vardır. Maddi durumu olanlar bunlara dokunamazlar. Ramazan da kötülüklerin azaldığını hissedebilirsiniz, Ramazan ayının her günü hayırlı bir gündür. Ramazan Bayramı akrabalarımıza gideriz, el öperiz, ziyaret yaparız. Belki harçlık verirler, belki de şeker. Ve bayram biter. Bir yıl sonra ki diğer mübarek Ramazanı bekleriz

Leyla Zeynep Şahin

Mahmut Kemal İnal İmam Hatip Ortaokulu

Manevi Kanatlar

RAMAZAN-I ŞERİF'İN mukaddes vakitlerinde, bir ses yükselir melekler âleminde. Bir âlemdir ki âlâdır meclis-i cihandan. Dünya dediğin nedir ki Ramazan-ı Şerif'in nuru olmadan? Faniler için rezil bir meşherdir. Ramazan sofralarında bir kuru ekmek bile dünyanın tüm nimetlerine bedeldir.

Ey rahmetin tertemiz pınarı, mağrifetin nurlu sabahı, gecesi secdeyle, gündüzü oruçla mühürlenmiş mübarek ay... Sen ki zamanın bağına nakşo-lunmuş bir cevhersin. Sen ki açlıktan kurumuş, yanmış dudaklarda bir zikirsin

Ey geceye kandil, karanlıklara aydınlık olan mübârek ay, sen Arş-ı A'lâ'ya yükselen pür nur gibisin. Fâni bir vücudu, bâkî bir hakikate çevirenin esersin. Oruçluların nefesi, Allah'ın huzurunda rûhânî bir nefha olur. Ve her iftar vaktinde, Hakk'ın rızâsına erişmek için bir vesîle olur.

Ey bu aya mazhar olan kişi, paylaş ki bereket bulasın, bölüş ki rahmet dolasın. İbadet, bu diyerek sadece midelerini dolduran kişiye merhamet gerek. Asıl bereket, bir garibin açlığını gidermek, bir fukaranın gözyaşını silmektir. Bir çocuğun başını okşamıyorsan, bir ekmek de olsa ulaşmazsa komşuna; açlığın hakikati idrâk olunmaz. Ramazan'ın sırrına öyle kolay ulaşılmaz. Veren kendinden vermez, aksine nasibini Hak için feda eder. Zîra mal dediğin fani bir aldatmacadır; ancak Allah uğrunda infak edilen, bir yetimin duasına dönüşen gerçek kazançtır. İşte Ramazan böyle yüce bir duadır. Gecenin sükûtunda semâya yükselen, minarelerde yankılanan, bir fukaranın dilinde mahzun ama hüzünlü, mahzun ama ümitvar bir nidâdır. Şayet bir ekmek bölüşülmezse, sofralar da gönüller gibi dardır. Şayet bir gönül genişlemezse, kişinin serveti zarardır.

Ey Ramazan'ın nuruna varan kişi, sabrın meyvesi yakın. Zîra suskunluğunda attığın her adım, bir secdeyle göğe kanat açar duaların. Paylaş, ey bu ayın mübârek gecelerine meftun kalp! Allah aşkıyla yanıp tutuşan kalp, geceler sana, gündüzler sana yakın. Mâlik olduğun her şey Yaradan'ın. Gün gelip de gökten rahmetler yağarken, dünya malından verdiğin sana geri dönmeyecek sanma sakın!

Didar Asya Turan

Prof. Dr. Sabahattin Zaim Anadolu Lisesi

Rahmet ve Bereket

KUR'AN'DA adı geçen tek ay Ramazan ayıdır. Mübarek Ramazan ayı çok şerefliidir. Bu ayda yapılan ibadetler, verilen sadakalar, yapılan yardımlar, verilen iftarlar yapılan farz ibadetlerin sevabı eşliğindedir. Bu ay bizlere yani Müslümanlara paylaşmayı, birlik olmayı öğretir. Mübarek Ramazan ayının Müslümanlara birçok faydası bulunmaktadır; irade, sabır gibi manevi değerleri geliştirir, vücudu zararlı maddelerden sağlarlar, kalbimizi korur, kan şekeri seviyesini düşürür. Oruç tutmak zahmetli bir ibadettir. Özellikle çalışanlar için ancak” Kim bu ayda inanarak oruç tutarsa geçmiş günahları af olur.”

Ramazan ayı, sadece oruç tutmakla sınırlı kalmayan, her yönüyle bereketin, manevi huzurun ve toplumsal dayanışmanın artış gösterdiği özel bir aydır. İslam'ın özünde barındırdığı bu bereket sadece bir ayla sınırlı kalmaz, Ramazan'ın sonrasında insanlara manevi olarak da bir iz bırakır. Oruç tutmak, paylaşmak, yardım etmek ve sabır göstermek insanları hem fiziksel hem de ruhsal olarak besler. Ramazan, insanların kendilerini yenilemesi, toplumun birbirine yaklaşması ve Allah'a olan yakınlığını pekiştirmesi için eşsiz bir fırsattır.

Ramazan ayı insanları dünyada kötülüklerden alıkoyan cehennem azabından koruyan günahlarımızın başlamasına vesile olan bir aydır. Oruç ayında insanlar sadece midesine değil diğer organlarına da oruç tutulmalıdır. Bu maddi ve manevi güzelliklerinden faydalanması gerekmektedir.

Zehra Akar

Prof. Dr. Aziz Sançar Ortaokulu / Bahçelievler

İftar Sofraları

İŞTE GELDİ on bir ayın sultanı. Ramazan demek bereket demek, huzur demek, bol bol ibadet demek... Yine büyük iftar sofraları kurulacak, sahura kalkılacak. Evimizde tatlı telaşlar olacak.

Ramazan'ın en sevdiğim yanı, o kocaman iftar sofralarıdır. İftar ve bayram sofraları haricinde geniş ailemizi asla hep beraber göremem. Annem bu ayda misafir sofralarına daha bir özen gösterir. Her gün ya iftara misafirimiz olur ya da biz iftara misafiriğe gideriz. Tüm gün oruçlu olunca, sanki dünyaları yiyecekmiş gibi iftar saatini beklerim. Anneme her iftar saatini sorduğumda “Biraz daha sabret, oruç sabır demek” der. Sonunda iftar saati gelir ve Allah (c.c.)’ın bize verdiği nimetlere şükür ederek orucumuzu açarız. İftarda yediğim yemekler, ayrı bir lezzetlidir hep. İftar sonrası dualar ederiz ve namazımızı kılarız. Yine tatlı telaşımız başlar. Babam ve ben, teravih namazı için camiye gitmeye hazırlanırız. Camide tanıdık tanımadık herkesle selamlaşırız. Bence böyle bir sıcaklık başka bir dinde yoktur. Hele bir de Ramazan'ın sonu bayram olunca daha büyük mutluluk. Allah (c.c.) sabrımızın sonuna bir ödül koymuş gibi.

Gelmesini sabırla bekleriz Ramazan'ın. Gidişiyile değişik bir hüzün kaplar içimizi. Bu mübarek Ramazan ayını da hakkıyla karşılarız inşallah.

Mehmet Nejat Çınar

Çekmeköy Sabiha Hamdi Türkay İlkokulu

Aşkı Anlarım

YORGUNLUKLARLA geçen bir yılın ardından, ne yapacağımızı bilemediğimiz boşluklar tutar yakamızı. Dünyanın karmaşıklığına kapıldığımız on bir aydan sonra gelir beklenen, ayların sultanı. Nihayet terazinin kurulduğu, derin bir nefes vaktidir. Henüz hiçbir şey için geç olmadığını anlayan, yepyeni bir başlangıç ikramıdır Yaradan'dan. "İşte onlar gerçekten mü'minlerdir. Onlara, Rableri katında yüksek mertebeler, bağışlanma ve cömertçe verilmiş rızık vardır." (Enfal 4) Kendimi yargılarken hiç olmadığım kadar adil olurum yılın bu zamanı. Ne eksikse tamamlamak, nerede pürüz varsa gidermek isterim. Heveslerimin beni ele geçirdiği her bir anda, biraz daha büyüyen bencilliğime bir kilit vurmali! Kapanmalı içimdeki keder muslukları. "Niyet ettim Allah rızası için Ramazan orucumu tutmaya." Ramazan geldi ve söndü öfke püsküren yanardağımın lavları. Umudum filizlendi. Tüflü bir toprağım şimdi. Ne eksem bire bin biçerim. Affetmek isterim mesela, çokça affetmek. İçimdeki kırıkları onarmak, daha çok sevmek isterim. Daha cesurum şimdi. Laftan anlamayan gafil nefsim bir gem taktım, ipleri elimde. İçimdeki yalnızlık ezgileri duyulmaz olur ümmetin teravih saflarında. Yaramın merhemini bulurum bu yarım günlük açıklıkla.

Daha bir azimli olurum Ramazanları; attığım her adıma, aldığım her nefese özenirim. Baştan ayağa O'na layık olmalı her şeyim. Aşkla başlamalı. "Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühu ve resulühu" Bilmeyen var mı ne olduğunu? İftar sofrasında, nihayet duyulan akşam ezanıyla ağza atılan bir hurmaya duyulan özlem, yan odadan yükselen Kur'an sesi, minarelere asılan mahyadır aşk. Aşk, O'nun rızasını kazanabilmek için bile isteye dünyadan sakınmaktır. Ramazan kolilerindeki kardeşliktir. Kabe'de bir yudum zezem, bir bardak naneli çaydır mesela.

Sayıli gün çabuk geçer, sonlara yaklaştıkça bir burukluk hissederim. Hakikat tohumlarını özenle ektiğim ruhum, hazırdır sonraki Ramazan'ı

beklemeye. Artık on bir ay boyunca, sıkıca saracak zırhım var. Bayram sofralarından daha telaşlı, harçlıklarını almak için sıraya girmiş çocuklardan daha coşkuluyum. Mutlu olup mutlu etmeye hevesle doluyum. Her sabah yeni bir mücadeleye gözlerimi açmaya, her akşam daha iyisini umarak başımı yastığa koymaya hazırım. Endişelerim asla büyüyemez. Bu bayram bitse de Ramazan hep yeniden gelir.

Berra Telliöğlu

Kadıköy Anadolu İmam Hatip Lisesi

İnsanı İnsan Yapan

ÇOK AŞINA olunan bir soru, insanı insan yapan şeyin ne olduğu. Benim için bu sorunun cevabı merhamet. Adını bildiğim ama sık rastlamadığım bir duygu kendisi. Her ilgin hikâyenin ardında gizlenen bir kahraman. Kendisini kullanmayı tercih ettiğimiz veya etmediğimiz anları bizler için bir fosforlu kalem gibi altını çizerek belirten, insan türüne ait olmanın bize kattığı benzersiz özelliklerden biri.

İnsanlık turnusolü gibi, bizi vahşilikten ayıran bir temel taşı merhamet. Yokluğu, bu koca bina ve üstüne inşa ettiğimiz asırlık medeniyetin yıkılışı demek. Belki yaratılışımız gereği doğuştan getirdiğimiz bir içgüdü ya da sonradan edindiğimiz bir hazine... Ruhumuzu bir meyve gibi olgunlaştırıp en mükemmel hâline getiren topraktır merhamet.

Neye inanırsak inanalım ve neyin doğru olduğunu düşünürsek düşünelim bir insanın gözlerinde saf ve masum yaşlar görürken içimizden çıkmıyorsa merhamet, canavardan başka bir şey değiliz bizler ve hak etmiyoruz üstünde yaşadığımız toprağı ve meyvelerini. Yalnızca kendimize ise merhamet ve her türlü yaşayana değilse; acımıyorsak ipin ucunda dal gibi büzülmüş bir mahkûma, sırtında yükü geçen kağniya, alını karış karış dertli insana yine hak etmiyoruz üstümüze yağın bereketli yağmuru. Her şeye edip de kendimize, hayatın yükünden kambur olan narin ruhumuza etmiyorsak merhamet o zaman yine ve yine hak etmiyoruz bize bahşedilen bu ırmakları ve kana kana içtiğimiz o arı suları. İnsanın ekmeğini ballandırır çünkü merhamet. O varsa bereketli ve doyurucu olur yemek. Zehri temiz suya, çamuru süte çevirir. Gönlümüzü ferah, zihnimizi berrak tutar.

İnsanı hayvandan, 'insan'ı insandan ayıran şeydir merhamet.

Zeynep Nur Mutlu

Kartal Mehmet Akif Ersoy AİHL

Bir Hayattır Ramazan

SABRİN ve şükürün en güzel, en özel hâlidir Ramazan... Bir ibadet düşünün; size çok şey katan kalbinizde, aklınızda, dilinizde, elinizde kötü şeyleri kısıtlayan; her bir nimeti fark etmenizi sağlayan ve bunu şükür ile taçlandıran...

Kalbinizde ferahlık yeşerir, oruç tutmaya niyet ettikçe ruhunuz iyileşir, günleriniz güzelleşir, zikirleriniz artıverir. Ola ki düşerseniz ramazan ayında yapmış olduğunuz her bir ibadet ellerinizden tutar. Sizi kaldırır. Gün içerisinde sizi sıkıntıya sokan her bir şeye, üzülp kırıldığınız her bir duruma, rast gitmeyen her bir işinize “Sabır” çekip sessizleşirsiniz ve ramazan ayının size kattığı huzuru fark edersiniz. Farkında olmadan veya farkında olarak yaptığınız hatayı anlar ve “Tövbe” edersiniz. Zamanın önemini, kıymetini anlarsınız. Her bir ibadetin sevabını düşünerek iyiliğe yönelirsiniz. Aç insanın, tok insanın, yandaki komşunuzun, tanıdığınız bir arkadaşınızın hâlini anlar, empati yaparsınız. Günlük hayatımızda bize verilen nimetleri düşünecek vakti bulamıyoruz çoğu zaman.

Düşünemiyoruz, vakit bulamıyoruz, dünya telaşında savruluyoruz değil mi? İşte, farkındalık yaratan en güzel aydır Ramazan. Allah’a yakınlaştırır, şükürü arttırır, tevekkülü arttırır, zamanı öğretir, sabrı öğretir.

Hayatımızda isteyerek ya da istemeyerek yaptığımız, yapmadığımız her şey ramazan ayına göre şekil alır. İyi, temiz, güzel huylarımızı yapmayı ramazan ayı vesilesiyle çoğalır.

Tam tersi olan huylarımızı ramazan ayı geldi diye terk ederek iyiliğe yöneliriz. Ramazan ayının geldiğinin, iyiliğe iyilik katmamız gerektiğinin, ibadetlerimizi uygulamamız ve çoğaltmamız gerektiğinin, sabrın hayatımızı düzenlediğinin, şükürün bize verilen nimetleri görmemizi sağladığının bilincinde olmalıyız.

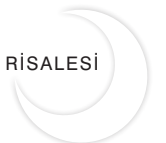
Bir söz vardır. “Oruç aştır. İmsaktan iftara kadar süren sabır makamdır. Ezanı duyunca tüm hücrelerin bayramıdır. Mükâfatı ise Allah’tan bekleyişin huzurudur.” Ne güzel söylemişler değil mi? Ramazan ayının

hikmetinde oruç da vardır. Kişinin sabır, irade ve impati gibi manevî yeteneklerini artırır.

Oruç, Ramazan, sabır, Şükür bizlere hayatı öğretir. Bizlerin gözlerini açar, her türlü manevî güzelliğe ulaştırır. İçtiğimiz sudan, yediğımız tutmaya, sabrettiğımız ânlardan Őükrettiğımız nimetlere kadar bir lütuftur Ramazan. Kıymetini bilmemiz, değerini anlamamız gereken bir yolcuktur Ramazan. Sabırdan başlayıp Őükre ulaştıran bir hayattır Ramazan...

Hatice Sıla Yılmaz

Maltepe Şehit Osman Yılmaz Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi

Manevi Dalga

HER MEVSİMİN kendine özgü bir ruhu, her ayın ayrı bir tadı vardır. Ancak konu ramazan olunca, bu ruhu ve atmosferi hissetmek insana bambaşka bir anlam katar. Ramazan, sadece açlık ve susuzlukla sınanmak değil, sabrı, hoşgörüyü ve kalbin yumuşamasını hissetmektir. İnsan, bu ayda hem kendini hem de çevresini daha derinden fark eder.

Ramazan, bireysel bir ibadet gibi görünse de aslında toplumsal bir dayanışma ve birliktelik ayıdır. Sahurda gözlerini ovuşturarak sofraya oturmak, annenin sevgiyle hazırladığı gözlemeleri yemek, fırından alınan sıcacık pidedelerin kokusuyla güne başlamak ve davulcunun manileriyle uyanmak bu ayın vazgeçilmez güzelliklerindedir. Aynı anda milyonlarca insanın bu manevi atmosferi paylaşması, toplumsal dokuyu güçlendiren en önemli unsurlardan biridir.

Zaman kavramının bile farklı bir anlam kazandığı bir aydır ramazan. Gün boyu saatin kaç olduğunu umursamayan bir çocuk bile iftara kaç saniye kaldığını hesaplayacak kadar sabrı öğrenir. Sofrada türlü çeşit yemek olsa da bir lokma ekmeğe, bir yudum suya dokunmadan beklemek, iradenin ve teslimiyetin en güzel örneğidir.

Akşam olduğunda sokaklar farklı bir ruha bürünür. Hava yüzümüze huzur çarparken insanlar telaşla evlerine yetişmeye çalışır. Camilerde dualar yükselirken televizyonlarda manevi içerikli programlar yayınlanır. Ramazan, sadece bireysel huzur değil, vicdani bir uyanış ve harekete geçme ayıdır. Endonezya'da binlerce insanın katıldığı iftar sofralarına, Afrika'da açılan su kuyularına uzanan hayır zinciri, bu ayın dayanışma ruhunun en somut göstergesidir.

Ramazan, yalnızca oruç tutup aç kalmak değil; paylaşmak, merhameti artırmak ve insan olmanın kıymetini yeniden hatırlamaktır. Bir lokma ekmeği bölüşmek, uzak diyarlardaki yetimleri düşünmek, savaşın ortasında hayata

tutunmaya çalışan çocukları unutmamaktır. İnsan, bu ayda paylaşmanın ne denli kıymetli olduğunu daha derinden hisseder.

İyi ki geldin Ramazan! Ruhumuzda çiçekler açtırıp bizi en iyi insan olma yolunda eğittiğin için...

Meryem Ekşi

Gazi Mustafa Paşa İHO / Tuzla

Bayram Sabahı

HENÜZ on bir yaşındaydım. Ramazan Bayramı'ydı ve çok heyecanlıydım çünkü bayramları çok severdim. Bayramlarda içimi bambaşka bir heyecan kaplardı. Anneme sarılır, babamın elini öper, akrabalarımızla bir araya gelir, ailemle vakit geçirip bayramlaşırđım.

Yine bir Ramazan Bayramı sabahı erkenden uyanmış, ailemle bayramlaşmıştım. Daha sonra dışarı çıkıp arkadaşlarımla buluştum. Birlikte bayramlaşp güzel vakit geçiriyorduk. O sırada Mehmet amcaıy gördük. Birden bize öğütler vermeye başladı. Hepimiz dikkatle onu dinliyorduk. Verdiği öğütler arasında bayramların asaletini, heyecanını ve önemini bilmemiz gerektiğini söyledi. Birbirimizle yardılaşmamızı, birlik olmamızı, nerede ve nasıl davranacağımızı iyi bilmemiz gerektiğini, böylece insanlardan güzel muamele göreceğimizi anlattı. Güzel ahlaklı bireyler olarak tanınmanın önemini vurguladı ve empati kurmamız gerektiğini söyledi. En önemli öğüdü ise bu değerleri çevremizdeki insanlara da aşılammamız gerektiğiydi. İnsanların bu şekilde yavaş yavaş bilinçleneceğini anlatıyordu. Mehmet amcanın söylediklerini arkadaşlarımla düşündük ve üzerine beyin fırtınası yaptık. En güzel şey, onun bildiklerini bizimle paylaşması ve bizleri umut vadeden gençler olarak görmesiydi. Bu öğütler kulağıma küpe olacaktı. Aynı zamanda ondan öğrendiğimiz çok önemli bir söz vardı: "Geçmişte yaptığınız hatalara takılı kalmayın, önemli olan gelecekte aynı hatayı yapmamaktır. Şu an bulunduğunuz ana odaklanın."

Bu olaydan sonra arkadaşlarımla bayramın tadını çıkardık. Büyüklerimizin ellerinden, küçüklerimizin gözlerinden öptük. Bayramı sevmemin en büyük sebebi, insanların birlik içinde olması ve birbirlerine saygı duymalarıydı. Bayramın kendine has temiz bir havası ve heyecanı vardı.

Hüseyin Topaloğlu

Şehit Mustafa Sevim Anadolu İmam Hatip Lisesi / Kağıthane

@geleceginyazarlariprojesi

@geleceginyazarlari34

@gelecegnyzrlr34